

7

อาร์เรย์และ
สายอักขระ

หัวข้อในบทที่ 7

- การหาขนาดของอาร์เรย์โดยใช้ sizeof
- รูปแบบการแจ้งใช้ตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์มิติเดียว
- การเข้าถึงข้อมูลภายในอาร์เรย์
- การเข้าถึงข้อมูลของอาร์เรย์โดยใช้พอยน์เตอร์
- การติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์มิติเดียว
- การกำหนดค่าและเปรียบเทียบข้อมูลในอาร์เรย์
- การผ่านอาร์เรย์เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน
- การนิยามแบบข้อมูลสำหรับอาร์เรย์โดยใช้ typedef
- การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์
- ตัวอย่างการประมวลผลข้อมูลในอาร์เรย์
- การเรียงข้อมูลในอาร์เรย์ตามลำดับ
- อาร์เรย์หลายมิติ
- การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์สองมิติ
- ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชันที่ใช้สำหรับเมตริกซ์
- อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์
- พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์
- การใช้ const กับอาร์เรย์
- การแจ้งใช้ตัวแปรสายอักขระ
- การกำหนดค่าของตัวแปรสายอักขระ
- การหาความยาวของสายอักขระ
- อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์
- ตัวอย่างการเรียงสายอักขระในอาร์เรย์
- ฟังก์ชันมาตรฐานจาก <string.h>

7.1 อาร์เรย์

ก่อนที่เราจะเริ่มเรียนรู้วิธีการใช้แบบข้อมูลที่เรียกว่า อาร์เรย์ (Array) เราลองมาพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้อย่างไร โดยกำหนดให้ตัวแปร a0, a1, a2, a3, a4 และ a5 เป็นตัวแปรสถิติแบบ int และมีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์เพราะถ้าเราได้แจ้งใช้ตัวแปรใดๆแบบ static แต่ไม่ได้กำหนดค่าเริ่มต้นแล้ว ค่าของตัวแปรสถิตินี้ จะถูกกำหนดให้มีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์โดยอัตโนมัติ

```
static int a0, a1, a2, a3, a4, a5;
```

เหตุที่เลือกตัวแปรสถิตและไม่ได้ใช้ตัวแปรอัตโนมัติธรรมดา ก็คือว่าเราต้องการให้ตัวแปรเหล่านี้มีหมายเลขของหน่วยความจำมากขึ้นตามลำดับที่เราได้แจ้งใช้ ตัวอย่างเช่นหมายเลขที่อยู่ของ a0 จะต้องน้อยกว่าของ a1 และที่อยู่ของ a1 จะต้องน้อยกว่า a2 ไปเรื่อยๆจนถึง a5 แต่ถ้าเราใช้ตัวแปรอัตโนมัติธรรมดา ก็จะได้ลำดับหมายเลขที่อยู่ของตัวแปรที่เรียงกลับกันจากกรณีแรก

และเราแจ้งใช้ตัวแปร a ที่ทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์แบบ int และกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร a0

```
int * const a = &a0;
```

และพอยน์เตอร์ตัวนี้จะต้องชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร a0 เท่านั้น

ต่อไปเราจะนิยามแมโครขึ้นมาใช้ ที่มีรูปแบบดังนี้คือ

```
#define data(array, i) *(array + (i))
```

สำหรับแมโครนี้อาร์กิวเมนต์ตัวแรกจะต้องเป็นพอยน์เตอร์และตัวที่สองจะต้องเป็นค่าคงที่หรือตัวแปรที่ให้ค่าแบบ int

นอกจากนี้เราได้สร้างฟังก์ชันชื่อ print_out ในการพิมพ์ค่าของข้อมูลจำนวน n ตัว นับตั้งแต่ที่อยู่เริ่มต้นที่อ้างถึงโดยพอยน์เตอร์ p แบบ int

```
void print_out (int *p, int n);
```

และเราลองมาดูรายละเอียดของโปรแกรมข้างล่างนี้

```
#include <stdio.h>
```

```
#define data(array, i) *(array + (i))
```

```
void print_out (int *p, int n)
{
    int i;
    for(i=0; i<n ; i++) {
        printf("%4d ", data(p,i));
    }
    printf("\n");
}
```

```

int main()
{
    static int a0,a1,a2,a3,a4,a5;
    int * const a = &a0;
    char *format = "%p %p %p %p %p %p\n";

    printf(format, &a0, &a1, &a2, &a3, &a4, &a5);
    print_out(a, 6);

    data(a,0) = 10;
    data(a,1) = -1;
    data(a,2) = 340;
    data(a,5) = 2;
    print_out(a, 6);

    data(a,3) += data(a,2);
    data(a,4) = data(a,0) - data(a,5);
    print_out(a, 6);

    return 0;
}

```

ผลของโปรแกรมก็จะเป็นดังนี้

0952	0954	0956	0958	095A	095C
0	0	0	0	0	0
10	-1	340	0	0	2
10	-1	340	340	8	2

ในบรรทัดแรกเป็นหมายเลขที่อยู่ของตัวแปร a0 ... a5 ตามลำดับ เราเห็นได้ว่าค่าของตัวเลขจะเรียงจากน้อยไปมากและมีระยะห่างกันเท่ากับ 2 ซึ่งเท่ากับขนาดของข้อมูลแบบ int แต่ละตัวนั่นเอง (เนื่องจากได้ทดลองรันโปรแกรมกับเครื่องพีซีธรรมดาตั้งนั้นขนาดของ int จึงเป็นสองไบต์) เมื่อเราใช้ฟังก์ชัน print_out() เป็นครั้งแรก ก็จะเป็นการพิมพ์ค่าเริ่มต้นของตัวแปร a0 ... a5 แต่ละตัวซึ่งมีค่าเท่ากับศูนย์

การเปลี่ยนแปลงและอ่านค่าของตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งจาก a0 ... a5 เราจะใช้แอมป์ในการเข้าถึงที่อยู่ของตัวแปรแต่ละตัว เช่น data(a,0) หมายถึงการเข้าถึงตัวแปร a0 หรือ data(a,5) หมายถึงการเข้าถึงตัวแปร a5 เป็นต้น เราจะเห็นได้ว่าถ้าเราต้องการเข้าถึงตัวแปรตัวใดจากตัวแปรหกตัวที่มีหน่วยความจำเรียงต่อกันนั้น เราก็กำหนดใช้แค่ตัวแปรพอยน์เตอร์ที่เก็บที่อยู่เริ่มต้นของตัวแปร a0 และกำหนดระยะห่างจากที่อยู่เริ่มต้นนี้ไปข้างหน้าโดยนับตามจำนวนข้อมูลและมีใช้นับในหน่วยไบต์ เราก็จะเข้าถึงตัวแปรที่ต้องการได้อย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะเป็นการอ่านค่าหรือกำหนดค่าของตัวแปรเหล่านั้นก็ตาม

ในกรณีตัวอย่างนี้ เราจะเห็นได้ว่า เราได้แจ้งใช้ตัวแปรหลายๆตัวที่มีแบบข้อมูลเหมือนกัน และมีหน่วยความจำเรียงต่อกันจากน้อยไปมากตามลำดับที่ได้แจ้งใช้ การเข้าถึงข้อมูลของตัวแปรแต่ละตัวก็อาศัยพอยน์เตอร์เข้าช่วยและการกำหนดตำแหน่งของตัวแปร ถ้าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรทั้งหมด 100 ตัวหรือมากกว่านี้ ปัญหาก็คือเราก็ต้องมาเขียนชื่อตัวแปรแต่ละตัวซึ่งไม่เหมาะสม ในภาษาซีได้มีการกำหนดแบบข้อมูลอีกชนิดหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เราแจ้งใช้ข้อมูลแบบเดียวกันหลายๆตัวพร้อมกันและจัดอยู่ในบล็อกของหน่วยความจำเดียวกันและใช้ตัวระบุชื่อร่วมกันโดยที่ภายในบล็อกนี้ข้อมูลแต่ละตัวจะเรียงต่อกันไป เราเรียกแบบข้อมูลนี้ว่า อาร์เรย์ หรือ แถวลำดับข้อมูล แม้ว่าการทำงานของอาร์เรย์จะไม่เหมือนกับตัวอย่างข้างบนโดยตรงแต่ก็กล่าวได้ว่าใช้หลักการเดียวกัน

อาร์เรย์หรือแถวลำดับจัดเป็นแบบข้อมูลรวม (Aggregate Type) ชนิดหนึ่งที่ใช้ในภาษาซีและลักษณะสำคัญของอาร์เรย์คือการรวบรวมข้อมูลแบบเดียวกันมากกว่าหนึ่งตัวขึ้นไปให้อยู่ในชุดหรือแถวเดียวกัน โดยข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์ซึ่งมักจะเรียกว่า element หรือส่วนประกอบพื้นฐานจะมีหมายเลขของตนเองที่ไม่ซ้ำกันโดยอัตโนมัติ เริ่มตั้งแต่ 0 และนับต่อไปเรื่อยๆ ดังนั้นอาร์เรย์ก็ไม่แตกต่างอะไรจากแถวของหน่วยความจำที่สามารถเก็บข้อมูลแบบเดียวกันหลายๆตัวไว้ในตำแหน่งต่างๆของหน่วยความจำบริเวณเดียวกัน และเราก็สามารถเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานแต่ละตัวได้โดยอาศัยเลขดัชนี (Index) เป็นตัวชี้บอกตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการ เราลองนึกถึงเวกเตอร์ (Vector) ในวิชาคณิตศาสตร์ เช่น

$$a = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} \quad b = \begin{bmatrix} 2.0 \\ -1.0 \\ 3.5 \end{bmatrix}$$

a และ b ต่างก็เป็นเวกเตอร์ซึ่งมีจำนวนของแถวแตกต่างกันไป ถ้าเราต้องการกำหนด ให้ a หรือ b เป็นตัวแปรสองตัวใดๆที่สามารถใช้ในภาษาซีได้ เราก็ต้องกำหนดให้ a และ b เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์และอาจจะกำหนดให้อาร์เรย์ a เก็บข้อมูลแบบ int และ b เก็บข้อมูลแบบ double และสามารถเขียนได้ดังนี้

```
int    a[2];
double b[3];
```

ซึ่งเป็นรูปแบบการแจ้งใช้ตัวแปรที่เก็บแถวข้อมูลแบบอาร์เรย์อย่างง่าย มิติเดียว ในกรณีตัวอย่างนี้ a เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์และมีขนาดหรือความจุ เท่ากับ 2 ในขณะที่ b เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์ขนาดเท่ากับ 3 สรุปได้ว่าสำหรับการแจ้งใช้อาร์เรย์เราก็ต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อที่จะให้คอมไพเลอร์จัดสรรจำนวนของหน่วยความจำแต่ละไบต์ให้แก่อาร์เรย์ได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างการแจ้งใช้อาร์เรย์ที่ผิด เช่น

```
int    i_array [0];
char  ch_array [];
short sh_array [32768];
```

ขนาดของอาร์เรย์จะต้องมากกว่าศูนย์ และมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป (ขึ้นอยู่กับคอมพิวเตอร์และคอมพิวเตอร์ที่ใช้)

ตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งในชีวิตประจำที่เกี่ยวข้องกับอาร์เรย์คือตารางข้อมูล ยกตัวอย่างเช่น ตารางแสดงคะแนนสอบของนักเรียน

เลขที่สอบ ของนักเรียน	เลขดัชนี สำหรับอาร์เรย์	คะแนนที่ได้
001	0	70.5
002	1	89.0
003	2	87.5
...	...	...
050	49	64.5

จากตารางข้างบน เรามีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 50 ข้อมูล เรียงตามลำดับโดยมีหมายเลขกำกับระหว่าง 001 ถึง 050 ถ้าจะแจ้งใช้ตัวแปรแบบอาร์เรย์ เช่น ให้ชื่อว่า `score` ที่มีขนาดเท่ากับ 50 หน่วยโดยใช้ `float` เป็นแบบข้อมูลสำหรับคะแนนของนักเรียนก็สามารถทำได้ดังนี้

```
float score[50];
```

ในบางครั้งเราก็อาจจะแจ้งใช้อาร์เรย์ที่มีขนาดมากกว่าจำนวนของข้อมูลที่เรามีอยู่จริง เช่น จากตัวอย่างของตารางคะแนนที่มีข้อมูลทั้งหมด 50 หน่วยเราก็อาจจะแจ้งใช้

```
float score[60];
```

ในกรณีนี้เราก็มีที่ว่างสำหรับข้อมูลอีก 10 หน่วยภายในอาร์เรย์ในขณะที่เรามีข้อมูลอยู่เพียง 50 หน่วยเท่านั้น แต่ที่สำคัญขนาดของอาร์เรย์จะต้องมากกว่าจำนวนของข้อมูลทั้งหมดที่เราต้องการจะเก็บไว้ในอาร์เรย์

7.1.1 การหาขนาดของอาร์เรย์โดยใช้ sizeof

เมื่อเราได้แจ้งใช้ตัวแปรใดๆที่เป็นอาร์เรย์แล้ว เราก็สามารถทราบขนาดของอาร์เรย์ดังกล่าวได้ทุกเวลาโดยใช้โอเปอเรเตอร์ `sizeof` ซึ่งขนาดที่ได้นี้เป็นค่าในหน่วยของไบต์ มีได้หมายถึงความจุทั้งหมดของอาร์เรย์ที่เป็นไปได้โดยนับตามจำนวนของข้อมูล แต่ถ้าเราต้องการทราบความจุของอาร์เรย์ก็มีวิธีการง่ายดังตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    char    a[10];
    int     b[10];
    double  c[10];

    printf("size of array a : %d (bytes)\n", sizeof(a));
    printf("number of elements : %d\n\n",
           sizeof(a)/sizeof(char));

    printf("size of array b : %d (bytes)\n", sizeof(b));
    printf("number of elements : %d\n\n",
           sizeof(b)/sizeof(int));

    printf("size of array c : %d (bytes)\n", sizeof(c));
    printf("number of elements : %d\n\n",
           sizeof(c)/sizeof(double));

    return 0;
}
```

ผลของโปรแกรมที่แสดงออกทางจอภาพคือ

```
size of array a : 10 (bytes)
number of elements : 10

size of array b : 20 (bytes)
number of elements : 10

size of array c : 80 (bytes)
number of elements : 10
```

โดยมีหลักการคำนวณดังนี้ จำนวนข้อมูลแบบ `type` ทั้งหมดที่อาร์เรย์ `a` สามารถเก็บได้คือ

```
sizeof(a)/sizeof(type)
```

หรือเราอาจจะเขียนเป็นแมโครก็ได้ เช่น

```
ARRAY_SIZE(a, type)    (sizeof(a)/sizeof(type))
```

หรือถ้าเขียนให้ง่ายและสั้นลงโดยไม่จำเป็นต้องทราบแบบข้อมูล ก็จะเป็นดังนี้

```
ARRAY_SIZE(a)    (sizeof(a)/sizeof(a[0]))
```

เพราะอาร์เรย์จะต้องมีข้อมูลอย่างน้อยหนึ่งตัว ซึ่งเป็นข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ มีดัชนีเท่ากับศูนย์ วิธีการหาขนาดความจุของอาร์เรย์แบบนี้ เราสามารถนำไปใช้งานได้โปรแกรมทั่วไป

7.1.2 รูปแบบการแจ้งใช้ตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์มิติเดียว

ขนาดของอาร์เรย์จะต้องกำหนดโดยใช้นิพจน์ค่าคงที่และเป็นเลขจำนวนเต็ม (Integral Constant Expression) เท่านั้น และค่าของนิพจน์นี้จะต้องคำนวณได้เมื่อทำการคอมไพล์ (Compile-time Computable Expression) หรือกล่าวง่าย ๆ ได้ว่านิพจน์ที่เราใช้กำหนดขนาดของอาร์เรย์จะต้องเป็นตัวเลข หรือมีโอเปอเรเตอร์ที่ใช้กับเลขจำนวนเต็มเท่านั้น นิพจน์เหล่านี้ไม่สามารถมีตัวแปรใดๆ ได้ (ยกเว้นตัวแปรที่ใช้ร่วมกับโอเปอเรเตอร์ sizeof) ตัวอย่างที่ถูกต้อง เช่น

```
#define SIZE 255

char ch;
char array1 [10*10];
int array2 [SIZE+1];
char array3 [SIZE*sizeof(ch)+1];
```

เนื่องจาก ch เป็นตัวแปรแบบ char แต่เราใช้โอเปอเรเตอร์ sizeof กับตัวแปรนี้ ดังนั้นค่าที่ได้จึงเป็นค่าคงที่และสามารถคำนวณได้ในเวลาทำการคอมไพล์โปรแกรมได้

ตัวอย่างที่ผิด เช่น

```
const int Size=100;
int array[Size + 1];          /* ILLEGAL */
```

แม้ว่าเราจะกำหนดให้ size เป็นตัวแปรแบบคงที่ก็ตามแต่เราไม่สามารถใช้ในการกำหนดขนาดของอาร์เรย์ได้

```
int * func (const int size)
```

```

{
    int i;
    static int array[size];

    for(i=0; i < size; i++)
        array[i] = 0;
    return array;
}

```

ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชันที่มีการแจ้งใช้อาร์เรย์ภายในฟังก์ชันลักษณะนี้ถือว่าไม่ถูกต้อง เราไม่สามารถใช้พารามิเตอร์หรือตัวแปรใดๆในการกำหนดขนาดของอาร์เรย์เมื่อยามแจ้งใช้ได้เพราะตัวแปรในลักษณะนี้ไม่จัดว่าเป็นนิพจน์ที่คำนวณค่าได้เมื่อเวลาทำการคอมไพล์

7.1.3 การเข้าถึงข้อมูลภายในอาร์เรย์

ถ้าอาร์เรย์ `a` มีขนาดเท่ากับ `size` ซึ่งเป็นจำนวนเต็มที่มีมากกว่า 0 แล้ว ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์จะเป็นดังนี้

```
a[0], a[1], a[2], ..., a[size-1]
```

เครื่องหมาย `[]` จัดเป็นโอเปอเรเตอร์อย่างหนึ่ง ซึ่งเราจะวางไว้หลังชื่อของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ (หรือพอยน์เตอร์ก็ได้) ซึ่งใช้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ การใช้โอเปอเรเตอร์ `[]` ร่วมกับพอยน์เตอร์ก็จะใช้ในการเข้าถึงข้อมูลเช่นกัน ตัวอย่างเช่น กำหนดให้ `p` เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร `a0` และเราได้แจ้งใช้ตัวแปรตัวอื่นๆด้วย

```

static int a0,a1,a2,a3,a4,a5;
int * const p = &a0;

```

ดังนั้น `p[0]` จึงหมายถึง `*(p+0)` หรือเขียนให้อยู่ในรูปแบบทั่วไปได้คือ `p[i]` หมายถึง `*(p+i)` โดยที่ `i` เป็นเลขจำนวนเต็มและใช้เป็นดัชนีในการเข้าถึงข้อมูลในหน่วยความจำโดยนับจากที่อยู่เริ่มต้นของ `a0` ในกรณีนี้ นิพจน์ `p[0]` จึงหมายถึงการเข้าถึงตัวแปร `a0` นิพจน์ `p[1]` หมายถึง `a1` ไปเรื่อยๆจนถึง `p[5]`

โปรดสังเกตและจำไว้ว่าเลขดัชนีที่เราใช้จะต้องเริ่มต้นที่ศูนย์มิใช่หนึ่งซึ่งหมายถึงข้อมูลตัวแรกสุดของอาร์เรย์และข้อมูลตัวท้ายสุดจะมีเลขดัชนีเท่ากับขนาดความจุของอาร์เรย์ลบออกด้วยหนึ่ง เราสามารถกล่าวได้ว่า ถ้า `a` เป็นอาร์เรย์แล้ว

$$a[i], \quad 0 \leq i \leq \frac{\text{sizeof}(a)}{\text{sizeof}(a[0])} - 1$$

ก็คือข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์และเราสามารถให้ $a[i]$ ได้เหมือนกับตัวแปรแบบทั่วไป นิพจน์ $a[i]$ นี้เราสามารถเขียนให้อยู่ในอีกรูปแบบหนึ่งได้(เขียนในเชิงของการใช้งานพอยน์เตอร์)

$*(a+i)$

รูปแบบของนิพจน์ที่ให้ผลเหมือนกัน	
กำหนดให้ a เป็นอาร์เรย์มิติเดียว และ i เป็นเลขจำนวนเต็มแบบ <code>int</code>	
$a[i]$	$*(a+i)$
$\&a[i]$	$(a+i)$
$\&(a[i])$	$(a+i)$
$(\&a[0]+i)$	$(a+i)$

ผู้อ่านบางท่านอาจจะมีสงสัยในเรื่องของการจัดการหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์และวิธีการเก็บข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์ ดังนั้นเราจะกล่าวถึงโครงสร้างของอาร์เรย์ในหน่วยความจำก่อน สมมติว่าเราได้แจ้งใช้ตัวแปร a และกำหนดให้เป็นอาร์เรย์สำหรับข้อมูลแบบ `int` ที่มีขนาดเท่ากับ 6 หน่วยและเราจะอาศัยโปรแกรมตัวอย่างข้างล่างนี้ในการอธิบายโครงสร้างของหน่วยความจำสำหรับตัวแปร a

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
{
```

```
    int a[6];
```

```
    a[0] = 12;
```

```
    a[2] = 6;
```

```
    printf("size of int = %d\n", sizeof(int));
```

```
    printf("address of a[i], i=0,1,...,5\n");
```

```
    for (i=0; i<6; i++)
```

```
    {
        printf(" &a[%d] = %p\n", i, &a[i]);
    }
```

```
    for (i=0; i<6; i++)
```

```
    {
        printf(" (a+%d) = %p\n", i, (a+i));
    }
```

```

printf("-----\n");
printf("  a = %p\n",    a);
printf("  &a = %p\n",  &a);
printf("  *a = %d\n",  *a);
printf("&(&a) = %p\n", &(&a));
printf("&(*a) = %p\n", &(*a));

return 0;
}

```

ผลจากโปรแกรมแสดงอยู่ในรูปของตารางต่อไปนี้

i	&a[i]	&(a+i)	a[i]	*(a+i)
0	235E	235E	12	12
1	2360	2360	???	???
2	2362	2362	6	6
3	2364	2364	???	???
4	2366	2366	???	???
5	2368	2368	???	???

??? หมายถึง ค่าใดๆก็ได้ในหน่วยความจำ เพราะว่าเรายังไม่ได้ติดตั้งหรือกำหนดค่าเริ่มต้นให้ข้อมูล

ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์จะถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำโดยเรียงต่อกันไปตามลำดับและต่อเนื่องกัน ในกรณีตัวอย่างนี้ ที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์จะมีขนาดเท่ากับ 2 ไบต์ซึ่งเป็นขนาดของพอยน์เตอร์ เรากล่าวได้ว่าที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์จะมีระยะห่างกันเท่ากับขนาดของข้อมูลเหล่านั้น เช่น ถ้าเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ double ระยะห่างก็จะเป็น 8 ไบต์ ถ้าเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ char ระยะห่างก็จะเป็น 1 ไบต์ เป็นต้น สำหรับอาร์เรย์ a ระยะห่างระหว่างที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวจะเป็น 2 ไบต์

ในกรณีตัวอย่างนี้ หมายเลขที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ a มีค่าเท่ากับ 235E ซึ่งจะขึ้นอยู่กับว่าคอมพิวเตอร์จะจัดสรรพื้นที่ของหน่วยความจำที่ว่างให้แก่อาร์เรย์นี้ตรงไหน

สำหรับนิพจน์ &a[i] เราจะเห็นได้ว่า ลำดับการทำงานของโอเปอเรเตอร์ [] จะมาก่อนโอเปอเรเตอร์ & ดังนั้น นิพจน์นี้ จึงหมายถึงการหาค่าที่อยู่ของข้อมูล a[i] ในอาร์เรย์ a

นิพจน์	ค่าของนิพจน์
a	235E
&a	235E
*a	12
&(&a)	235E
&(*a)	235E

จากตารางเราจะเห็นได้ว่า ค่าของ `a`, `&a`, `&a[0]`, และ `&(&a)` มีค่าเท่ากันคือ 235E ซึ่งเป็นเลขที่อยู่ในฐานสิบหก ถ้าเราคิดว่า `a` เป็นตัวแปรพอยน์เตอร์แล้ว `a` ก็จะเก็บค่าที่เป็นที่อยู่ของตนเองในหน่วยความจำ ซึ่งหมายความว่า `a` เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตนเอง แต่ถ้า `a` เป็นพอยน์เตอร์ที่มีลักษณะเช่นนั้นจริง ทำไม `*a` จึงให้ค่าเท่ากับ 12 ซึ่งเป็นค่าของ `a[0]` และไม่ใช่ค่าที่เท่ากับที่อยู่ของ `a` นอกจากนี้เราก็ไม่สามารถเขียนประโยคคำสั่งในลักษณะต่อไปนี้ได้

```
a = &a[0];
a++;
a += 1;
```

ถ้า `a` เป็นพอยน์เตอร์จริงประโยคคำสั่งเหล่านี้จะต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่คอมไพเลอร์จะแจ้งว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของ `a` ได้ เพราะนิพจน์ `a` นี้หมายถึง การอ่านที่อยู่ของอาร์เรย์ `a` โดยอัตโนมัติ ซึ่งจะได้เป็นนิพจน์แบบค่าคงที่ ดังนั้นเราจึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของ `a` ด้วยการใช้อิเปอร์เรเตอร์ `=` หรือ `++` เป็นต้น เราลองเปรียบเทียบกับตัวแปรพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวเอง เช่น

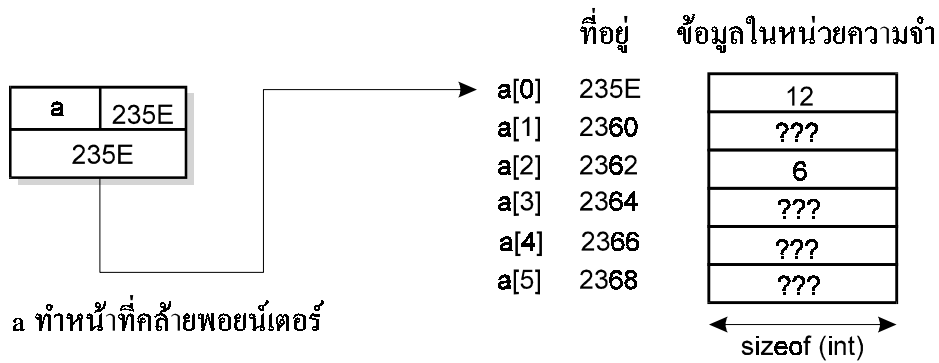
```
int i = 0;
int *ptr;

/* ptr points to itself */
ptr = (int)&ptr;
printf(" ptr = %p\n", ptr);
printf(" *ptr = %p\n", *ptr);
printf(" &ptr = %p\n", &ptr);

/* ptr points to i */
ptr = &i;
```

ในกรณีนี้เราสามารถกำหนดให้ `ptr` ชี้ไปยังตัวมันเอง หรือไปยังที่อยู่ของข้อมูลแบบ `int` ใดๆก็ได้

เราอาจจะกล่าวได้ว่า ตัวแปรใดๆที่เป็นอาร์เรย์จะมีหน้าที่คล้ายกับการทำงานของพอยน์เตอร์ แต่จะมีลักษณะที่แตกต่างจากพอยน์เตอร์ทั่วไป กล่าวคือ ตราบใดที่เราพยายามจะหาที่อยู่หน่วยความจำหรือค่าของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์นี้เราก็จะได้ที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ในหน่วยความจำเสมอ แต่ทันทีที่เราอ้างถึงแหล่งข้อมูลภายในอาร์เรย์ เราก็จะได้ข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ เช่น `*a` จะให้ค่าเท่ากับ `a[0]` นอกจากนี้เราจะเห็นได้ว่านิพจน์ `a[i]`, `*(a+i)` และ `*(&a[0]+i)` ก็ให้ค่าที่เท่ากัน

ความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์และตัวแปรที่เป็นพอยน์เตอร์ คือการใช้โอเปอเรเตอร์ sizeof ถ้าเราใช้โอเปอเรเตอร์นี้กับอาร์เรย์ เราจะได้ขนาดของอาร์เรย์ในหน่วยของไบต์ ซึ่งจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดของอาร์เรย์ที่ได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ตอนแจ้งใช้ ถ้าเราใช้โอเปอเรเตอร์นี้กับพอยน์เตอร์เราก็ได้ขนาดของพอยน์เตอร์ที่เท่ากันเสมอ ไม่ว่าพอยน์เตอร์นี้จะ เป็นแบบใดก็ตาม

สำหรับการกำหนดค่าให้แก่ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ เราสามารถทำได้ดังนี้

```
int    a[2];
double b[3];

a[0] = 3;
a[1] = 2;

b[0] = 2.0;
b[1] = -1.0;
b[2] = 3.5;
```

หรือเขียนให้อยู่ในรูปแบบที่คล้ายกับการใช้พอยน์เตอร์ เช่น

```
int    a[2];
double b[3];

*(a+0) = 3;
*(a+1) = 2;

*(b+0) = 2.0;
*(b+1) = -1.0;
*(b+2) = 3.5;
```

7.1.4 การเข้าถึงข้อมูลของอาร์เรย์โดยใช้พอยน์เตอร์

ตัวอย่างต่อไป เราจะลองมาทำความเข้าใจในการเขียนโปรแกรมง่ายๆ ที่อ่านข้อมูลที่ป้อนโดยผู้ใช้งานผ่านทางแป้นพิมพ์ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลตัวเลขใดๆก็ได้ทั้งจำนวนเต็มหรือเลขทศนิยม และเราจะให้โปรแกรมหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลด้วย แต่ก่อนอื่นเราจะต้องกำหนดความจุที่อาร์เรย์สามารถเก็บได้ เช่น กำหนดให้เป็น 100 ดังนั้น เราสามารถเก็บข้อมูลไว้ในอาร์เรย์ได้มากที่สุด เท่ากับ 100 จำนวนเท่านั้น

```
#include <stdio.h>

#define MAX_NUM 100

int main()
{
    int i=0,num;
    int ret_val;
    double sum=0.0;
    double array[MAX_NUM];

    printf("Please enter your data.\n");
    printf("Type 'q' to stop...\n");
    do {
        printf("[%03d] : ", i+1);
        ret_val = scanf("%lf", &array[i]);
        if (ret_val) {
            printf("%lf o.k.\n", array[i]);
            sum += array[i];
            i++;
        }
        else {
            printf("Stop...\n");
        }
    } while (ret_val && (i < MAX_NUM));

    num = i;
    printf("number of inputs = %d\n", num);
    printf("sum = %lf\n", sum);
    printf("average = %lf\n", sum/num);

    return 0;
}
```

7.1.5 การติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์มิติเดียว

ในบางครั้งเมื่อเราแจ้งใช้ตัวแปรบางตัวที่เป็นอาร์เรย์ของข้อมูล เราก็ต้องการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลภายในอาร์เรย์ไปพร้อมกันเลย ซึ่งเราก็สามารถทำได้โดยกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลทุกตัวหรือเพียงส่วนหนึ่งของข้อมูลเท่านั้น ซึ่งในกรณีหลังนี้ จำนวนของค่าเริ่มต้นจะน้อยกว่าจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์ เช่น สมมติว่าอาร์เรย์มีขนาดเท่ากับสิบหน่วยและเราได้ติดตั้งค่าเริ่มต้นแค่สองหน่วย ซึ่งหมายความว่าข้อมูลสองตัวแรกในอาร์เรย์จะมีค่าเริ่มต้นที่กำหนดไว้ตามลำดับ ส่วนข้อมูลตัวที่เหลือจะมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าเราไม่ได้กำหนดค่าเริ่มต้นใดๆให้อาร์เรย์ ค่าของข้อมูลในอาร์เรย์จะเป็นอะไรก็ได้ซึ่งหมายถึงยังไม่ได้นิยาม(ยกเว้นกรณีที่แจ้งใช้ตัวแปรอาร์เรย์ให้เป็น `extern` หรือ `static` ซึ่งในกรณีนี้ข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์จะมีค่าเป็นศูนย์โดยอัตโนมัติ) ตัวอย่างการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์ เช่น

```
int x_vect[3] = {1,0,0};
int y_vect[3] = {0,1,0};
int z_vect[3] = {0,0,1};
float data[5] = {1.,-5.1,2.0,0,0};
char string[100] = {'H','e','l','l','o','\0'};
double table[20] = {0};
```

ถ้าเรากำหนดค่าเริ่มต้นที่มีแบบข้อมูลไม่ตรงกับแบบข้อมูลของอาร์เรย์ ค่าเริ่มต้นที่มีแบบไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ก็จะถูกแปลงเป็นแบบข้อมูลที่ต้องการโดยอัตโนมัติ เช่น ในกรณีการติดตั้งค่าเริ่มต้นของอาร์เรย์ `data[5]` ของข้อมูลแบบ `float` เนื่องจาก `0` เป็นจำนวนเต็มแบบ `int` ดังนั้นก็จะถูกแปลงเป็น `0.0` ก่อนโดยอัตโนมัติ

การติดตั้งค่าเริ่มต้นของอาร์เรย์ ในบางครั้งเราไม่จำเป็นต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ โดยเว้นว่างไว้ ตัวอย่างเช่น

```
char hello[] = {
    'H','e','l','l','o','\0'
};
```

ในกรณีตัวอย่างนี้เราไม่ได้กำหนดขนาดของอาร์เรย์อย่างเจาะจง แต่อย่างไรก็ตาม ขนาดของอาร์เรย์นี้จะถูกกำหนดโดยจำนวนของค่าเริ่มต้นที่เราติดตั้งให้แก่อาร์เรย์นี้ ถ้าเราไม่อยากจะนับด้วยตนเองว่าอาร์เรย์มีขนาดเท่าไร เราก็สามารถเขียนคำสั่งสั้นๆได้ดังนี้

```
sizeof (hello) / sizeof(hello[0])
```

เราก็จะทราบขนาดของอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ `char` ชื่อ `hello` นี้ได้

7.1.6 การกำหนดค่าและเปรียบเทียบข้อมูลในอาร์เรย์

ถ้าเราต้องการเปรียบเทียบดูว่าตัวแปรสองตัว เช่น `a` และ `b` ที่เป็นอาร์เรย์เก็บข้อมูลที่เหมือนกันหรือไม่ เราไม่สามารถเขียนง่ายๆ ได้ว่า

```
(a == b)
```

ถ้า `a` และ `b` เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลธรรมดาและมีใช่เป็นอาร์เรย์ นิพจน์นี้ก็จะถูกต้อง แต่ตัวแปรทั้งสองเป็นอาร์เรย์ ดังนั้นจึงเป็นการเปรียบเทียบที่อยู่ของอาร์เรย์ `a` กับที่อยู่ของอาร์เรย์ `b` เท่านั้น ซึ่งมีได้หมายถึงการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์ ดังนั้นนิพจน์นี้จึงหมายถึง

```
(&a[0] == &b[0])
```

ถ้าเราต้องการเปรียบเทียบระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ เราก็ต้องเขียนฟังก์ชันขึ้นใช้ เช่น

```
int cmp_array(void *a, void *b, unsigned size);
```

และต้องกำหนดรายละเอียดของฟังก์ชันนี้ก่อน ฟังก์ชัน `cmp_array()` จะให้ค่าเท่ากับ 0 ถ้าอาร์เรย์ `a` มีข้อมูลที่ไม่เหมือนกับข้อมูลในอาร์เรย์ `b` ถ้าข้อมูลในทั้งสองอาร์เรย์เหมือนกันทุกตัวก็ให้ฟังก์ชันคืนค่าเท่ากับ 1 และ พารามิเตอร์ `size` จะเป็นขนาดของอาร์เรย์ (หรือค่าใดๆก็ได้ที่น้อยกว่าแต่จะต้องมากกว่าศูนย์) และมีหน่วยเป็นไบต์

สำหรับการกำหนดค่าของอาร์เรย์ โดยที่เราต้องการให้ค่าของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์หนึ่งเหมือนกับค่าของข้อมูลในอีกอาร์เรย์หนึ่งตามลำดับ เราก็ไม่สามารถเขียนได้ว่า

```
a = b
```

และในทำนองเดียวกันกับการเปรียบเทียบอาร์เรย์ เราก็ต้องสร้างฟังก์ชันขึ้นมาใช้ในการกำหนดค่าของอาร์เรย์ เช่น

```
void assign_array(void *a, void *b, unsigned size);
```

ซึ่งเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลใน `a` ให้มีค่าเท่ากับค่าของข้อมูลแต่ละตัวจาก `b`

7.1.7 การผ่านอาร์เรย์เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน

ในบางครั้งเราก็ต้องการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ให้เป็นพารามิเตอร์ตัวหนึ่งของฟังก์ชัน เช่น สมมุติว่าเรามีข้อมูลที่เก็บไว้ในอาร์เรย์และเราต้องการเรียงข้อมูลในอาร์เรย์นี้ใหม่โดยเรียงจากน้อยไปมาก เพื่อจุดประสงค์นี้เราก็สร้างฟังก์ชันขึ้นใช้ที่สามารถรับข้อมูลที่เป็นอาร์เรย์นี้ได้ และจากนั้นก็จัดการเรียงข้อมูลเหล่านี้เสียใหม่ แต่แทนที่เราจะผ่านข้อมูลทั้งหมดของอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันเหมือนกับการเรียก ใช้ฟังก์ชันโดยการผ่านค่า เราจะใช้วิธีการผ่านที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ (Base Address) ซึ่งทำให้โปรแกรมไม่จำเป็นต้องทำสำเนาของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์ ถ้าสมมุติว่าภาษาซีอนุญาตให้เราผ่านข้อมูลทั้งหมดของอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันได้ ก็จะทำให้โปรแกรมทำงานได้ไม่ดีกว่าที่ควรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่อาร์เรย์มีขนาดใหญ่มาก ดังนั้นการผ่านอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันในภาษาซีจึงเป็นการผ่านที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์เท่านั้น และจะผ่านอาร์เรย์ให้อยู่ในรูปของพอยน์เตอร์

การผ่านอาร์เรย์ให้ฟังก์ชัน เราจะทำได้หลายแบบแต่ที่นิยมใช้จะมีอยู่สองแบบ เช่น

```
func (double a[]);
```

หรือ

```
func (double *a);
```

โดยกำหนดให้ a เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์ที่มีแบบข้อมูลเป็น double สำหรับอาร์เรย์ที่มีข้อมูลเป็นแบบอื่น ก็ใช้หลักการเดียวกัน a ในฟังก์ชันทั้งสองรูปแบบ จึงเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์และไม่ใช่ตัวอาร์เรย์จริง ดังนั้นโอเปอเรเตอร์ sizeof จึงใช้ไม่ได้ผลกับตัวแปรที่เป็นพอยน์เตอร์นี้ซึ่งทำหน้าที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์ เช่น

```
#include <stdio.h>

void func1(double *a)
{
    printf("size of a = %d bytes\n", sizeof(a));
}

void func2(double a[])
{
    printf("size of a = %d bytes\n", sizeof(a));
}

int main()
{
    double array[100];
```



```

    func1(array); /* same as func1(&array[0]) */
    func2(array); /* same as func2(&array[0]) */
    return 0;
}

```

ผลจากโปรแกรมจะเป็นได้ดังต่อไปนี้

```

size of a = 2 bytes
size of a = 2 bytes

```

ซึ่งเป็นขนาดของพอยน์เตอร์ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพีซี ขนาดของพอยน์เตอร์มีค่าเท่ากับสองไบต์ ดังนั้น

```
sizeof(a)
```

จึงเป็นขนาดของ a ที่ทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ และมีใช้ขนาดของอาร์เรย์ array ที่แท้จริง เวลาเราใช้ a ภายในฟังก์ชัน ก็ใช้ตามหน้าที่ของพอยน์เตอร์ โดยทั่วไปแล้วเวลาเราผ่านอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชัน เราก็มักจะกำหนดให้ฟังก์ชันนี้มีพารามิเตอร์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งตัวที่บ่งบอกถึงขนาดของอาร์เรย์นั้น เช่น

```

void func1(double *a, int array_size);
void func2(double a[], int array_size);

```

เมื่อได้รู้วิธีการผ่านอาร์เรย์ให้เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชันแล้ว เราลองมาพิจารณาวิธีการสร้างฟังก์ชันตัวอย่าง

```

int cmp_array( const void *a,
               const void *b,
               unsigned size );

void assign_array( void *a,
                  const void *b,
                  unsigned size );

```

ตามลำดับ

```

int cmp_array (
    const void *a,
    const void *b,
    unsigned size
)
{
    const char *p=(char *)a, *q=(char *)b;

    assert(p && q);
    while (size-->0) {
        if(*p++!=*q++) return 0;
    }
}

```

```

    }
    return 1;
}

```

เนื่องจาก `a` และ `b` เป็นอาร์เรย์หรือพอยน์เตอร์ใดๆแบบ `void` ซึ่งหมายถึงพอยน์เตอร์อเนกประสงค์นั่นเอง และในรายการพารามิเตอร์ เรากำหนดเจาะจงลงไปอีกว่า ห้ามใช้พอยน์เตอร์ทั้งสองนี้ในการเปลี่ยนแปลงค่าในแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์ทั้งสองกำลังอ้างถึง คืออ่านได้อย่างเดียวเท่านั้น และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์โดยใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ เราไม่สามารถทำได้ เช่น ถ้าเขียนนิพจน์ว่า `*a` หรือ `*b` ก็ถือว่าผิดหลักไวยากรณ์ และเราจะต้องแจ้งใช้พอยน์เตอร์แบบ `char` เข้าช่วย ข้อดีของการใช้พอยน์เตอร์แบบ `char` คือ ขนาดของข้อมูลที่พอยน์เตอร์แบบ `char` ชี้ไปมีขนาดเท่ากับหนึ่งไบต์

หลังจากที่แจ้งใช้และกำหนดค่าเริ่มต้นแล้ว พอยน์เตอร์ `p` และ `q` ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ทั้งสองตามลำดับ และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ทั้งสองเราก็ใช้พอยน์เตอร์ `p` และ `q` ภายในวงวนแบบ `while` จะมีการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละตัวจากอาร์เรย์ทั้งสองเริ่มต้นจากข้อมูลตัวแรกไปจนถึงข้อมูลตัวสุดท้ายที่เรากำหนดไว้โดยค่าของ `size` ในระหว่างการเปรียบเทียบแต่ละครั้งนั้น ถ้ามีไบต์ตัวใดจากอาร์เรย์ทั้งสองที่มีค่าไม่เท่ากัน คำสั่ง `return` ก็จะทำงานและหยุดการทำงานของฟังก์ชันโดยคืนค่าเท่ากับ 0 ถ้าการเปรียบเทียบแต่ละครั้งมีค่าเป็นจริงตลอด โปรแกรมก็จะออกจากวงวนของ `while` เมื่อ `size` มีค่าลดลงจนเท่ากับศูนย์ (เพราะค่าเริ่มต้นของ `size` จะเป็นจำนวนเต็มบวกเท่านั้น) และคำสั่ง `return` ก็จะจบการทำงานของฟังก์ชันโดยคืนค่าเท่ากับ 1 ซึ่งหมายความว่า ข้อมูลทุกตัวจากอาร์เรย์ทั้งสองมีค่าเท่ากัน ในกรณีที่ค่าของ `size` มีค่าเท่ากับศูนย์ (กรณีพิเศษ) ฟังก์ชันจะให้ค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่มีการเปรียบเทียบใดๆระหว่างอาร์เรย์ ในอีกกรณีหนึ่งที่เราต้องพิจารณาถึงก็คือ กรณีที่ผู้ใช้ได้เรียกใช้ฟังก์ชันและผ่านพอยน์เตอร์ศูนย์เป็นพารามิเตอร์ ก็จะต้องมีการตรวจสอบกรณีเช่นนี้ด้วย วิธีการก็คือการใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน `assert()` ที่มีการแจ้งใช้ไว้ในไฟล์ `<assert.h>`

```
assert(p && q);
```

ถ้า `p` หรือ `q` มีค่าเท่ากับศูนย์ จะทำให้นิพจน์เงื่อนไข มีค่าเป็นเท็จ และฟังก์ชัน `assert()` ก็จะหยุดการทำงานของโปรแกรม

เราสามารถเขียนนิพจน์เงื่อนไขสำหรับ `assert()` ได้ใหม่ ซึ่งเราสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น คือ

```
assert((p!=NULL) && (q!=NULL));
```

สำหรับอีกฟังก์ชันหนึ่งคือ `assign_array()` ที่ใช้ในการกำหนดค่าของข้อมูลภายในอาร์เรย์หนึ่งให้มีค่าเท่ากับข้อมูลจากอีกอาร์เรย์หนึ่ง ก็จะมีรูปแบบของการทำงานที่คล้ายกัน

```
void assign_array (
    void          *a,
    const void    *b,
    unsigned      size
)
{
    char *p=(char *)a;
    const char *q=(char *)b;

    assert(p && q);
    while (size-- > 0) {
        *p++ = *q++;
    }
}
```

ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชันทั้งสองที่เราได้สร้างขึ้น เช่น

```
#define ARR_SIZE(array) (sizeof(array))

/* Function Prototypes */
extern int cmp_array(const void *,const void *,unsigned);
extern void assign_array(void *,const void *,unsigned);

int main()
{
    int  a[5]  = {1,2,3,4,5};
    int  b[10] = {1,2,3,4,5,1,2,3,4,5};
    int  c[10];

    assign_array(&c[0], &a[0], ARR_SIZE(a));
    assign_array(&c[5], &a[0], ARR_SIZE(a));

    printf("b and c are %s\n",
           cmp_array(b,c,ARR_SIZE(b)) ?
           "EQUAL" : "NOT EQUAL" );

    return 0;
}
```

ในโปรแกรมนี้อาจจะใช้ตัวแปรสามตัวที่เป็นอาร์เรย์ และพยายามกำหนดค่าของข้อมูลใน `c` ให้มีค่าเท่ากับข้อมูลจาก `b` โดยใช้ฟังก์ชัน `assign_array()` สองครั้ง โดยกำหนดค่าของข้อมูลที่ละห้าตัว การเรียกใช้ฟังก์ชันนี้ครั้งแรกจะกำหนดค่า `c[0] ... c[4]` ให้มีค่าเท่ากับ `a[0] ... a[4]` ตามลำดับ และครั้งที่สอง

จะกำหนดให้ `c[5] ... c[9]` ให้มีค่าเท่ากับ `a[0] ... a[4]` ตามลำดับ จากนั้นก็เปรียบเทียบระหว่างอาร์เรย์ `b` และ `c` ว่าเหมือนกันหรือไม่

เราจะเห็นได้ว่าเราสามารถกำหนดเลือกให้ที่อยู่ของข้อมูลตัวใดในอาร์เรย์เป็นที่อยู่ที่ผ่านเป็นพารามิเตอร์ให้ฟังก์ชันก็ได้ เช่น

```
assign_array(&c[0], &a[0], 5);
```

จะให้ผลเหมือนกับ

```
assign_array(c, a, 5);
```

เพราะเราเริ่มต้นที่ข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ทั้งสอง ถ้าเราต้องการอ้างอิงถึงข้อมูล 5 ตัวหลังจากอาร์เรย์ `c` ซึ่งก็คือ `c[5] ... c[9]` เราก็เขียนว่า

```
assign_array(&c[5], &a[0], 5);
```

หรือ

```
assign_array((c+5), &a[0], 5);
```

ย่อมให้ผลที่เหมือนกัน

จากการสร้างฟังก์ชันทั้งสองที่ใช้งานกับอาร์เรย์ เราจะเห็นได้ว่าเราได้ใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์เป็นพารามิเตอร์เพื่อเก็บที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ การใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ก็ทำให้เราสามารถผ่านอาร์เรย์แบบข้อมูลพื้นฐานใดๆก็ได้ และเราก็จะจัดการกับหน่วยความจำที่อาร์เรย์ใช้ ให้อยู่ในรูปของแอสไรม์ไบต์ที่เป็นกลาง คือไม่ขึ้นกับแบบข้อมูลใดๆ ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์แต่ละตัว โดยไม่สนใจว่าข้อมูลที่อยู่ในหน่วยความจำของอาร์เรย์ที่จริงแล้วเป็นข้อมูลแบบใด แต่เราจะพิจารณาข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์ที่ละตัวเท่านั้น เราก็จะใช้พอยน์เตอร์แบบ `char` เข้าช่วย

7.1.8 การนิยามแบบข้อมูลสำหรับอาร์เรย์โดยใช้ `typedef`

เราสามารถให้ `typedef` ในการนิยามแบบข้อมูลรวมที่เป็นอาร์เรย์ได้ เช่น สมมติว่าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์แบบ `int` ขนาดความจุเท่ากับ 128 และ 512 ตามลำดับ เราก็สามารถนิยามแบบข้อมูลรวมในรูปแบบของอาร์เรย์ตามลักษณะดังกล่าวได้

```
typedef int SmallArray[128];
typedef int LargeArray[512];
```

ตัวอย่างการแจ้งใช้

```
SmallArray a;
LargeArray b;
```

ซึ่งหมายถึง การแจ้งใช้ตัวแปร a ที่เป็นอาร์เรย์แบบ int ขนาด 128 และ ตัวแปร b เป็นอาร์เรย์แบบ int ขนาด 512

7.1.9 การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์

เวลาที่เรแจ้งใช้ตัวแปรอาร์เรย์ ก็จะมีการจัดสรรหน่วยความจำโดยอัตโนมัติ เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์คูณด้วยขนาดของข้อมูลในหน่วยไบต์ การจัดสรรหน่วยความจำนี้เป็นการใช้หน่วยความจำแบบตายตัว ซึ่งหมายความว่า เราจะต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ใดๆที่เราจะใช้ในโปรแกรมตั้งแต่ต้น ขนาดของอาร์เรย์จะต้องคำนวณได้เมื่อเวลาคอมไพล์โปรแกรมได้ ในบางกรณีถ้าเรากำหนดขนาดของอาร์เรย์ที่มากหรือน้อยเกินไป ก็จะเป็นปัญหาและบ่งบอกถึงคุณสมบัติของอาร์เรย์ในแง่ลบ

เราสามารถให้พอยน์เตอร์ที่ทำหน้าที่คล้ายอาร์เรย์ได้ แต่เราจะต้องจัดสรรบล็อกหน่วยความจำให้พอยน์เตอร์นี้เอง สำหรับการจัดสรรหน่วยความจำนั้น เราจะใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน คือ malloc() ซึ่งมีรูปแบบของฟังก์ชันที่ได้นิยามไว้ในแฟ้ม <stdlib.h>

```
void *malloc (size_t size);
```

เมื่อเวลาเรียกใช้ฟังก์ชัน malloc() เราจะต้องกำหนดขนาดของหน่วยความจำที่เราต้องการจองไว้ใช้ในหน่วยของไบต์ ขนาดของหน่วยความจำจะถูกกำหนดโดยใช้พารามิเตอร์ size ที่มีแบบข้อมูลเป็น size_t ซึ่งนิยามไว้ในแฟ้ม <stdlib.h> โดยคำสั่ง typedef (หรือ unsigned นั่นเอง) ถ้าคอมไพเลอร์สามารถจัดสรรหน่วยความจำได้ตามที่เราต้องการ ฟังก์ชัน malloc() ก็จะทำให้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำดังกล่าว ถ้าคอมไพเลอร์ไม่สามารถจัดสรรหน่วยความจำตามที่เรต้องการได้ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่มีค่าเป็นศูนย์กลับคืน

ตัวอย่างการเรียกใช้ฟังก์ชัน malloc() เช่น สมมุติว่า เราต้องการจัดสรรหน่วยความจำเพื่อใช้ในงานที่คล้ายกับการใช้อาร์เรย์แบบ double ก็จะมีวิธีการดังนี้

```

double *p;
int size = 10;

p = (double *)malloc(size * sizeof(double));
if (p==NULL) {
    printf("Cannot allocate memory!!\n");
    exit(1);
}

```

ในกรณีนี้ เราได้พยายามจัดสรรหน่วยความจำขนาดเท่ากับ 80 ไบต์ โดยใช้ฟังก์ชัน malloc() และกำหนดให้ฟังก์ชันผ่านค่ากลับคืนไปยังพอยน์เตอร์ p แบบ double ดังนั้น ถ้า p มีค่าไม่เท่ากับศูนย์ ก็หมายความว่า เราสามารถจัดสรรหน่วยความจำตามที่ต้องการได้สำเร็จ แต่ถ้า p มีค่าเท่ากับศูนย์ เราก็จำเป็นต้องสร้างสายงานในการตรวจสอบค่าของ p และแจ้งให้ทราบ ถ้าคอมไพเลอร์ไม่สามารถจัดสรรหน่วยความจำที่เราต้องการได้ หรือหยุดการทำงานของโปรแกรมโดยใช้ประโยคคำสั่ง exit(1)

เมื่อจัดสรรหน่วยความจำได้แล้วพอยน์เตอร์ p ก็จะเป็นเสมือนกุญแจสำคัญในการเข้าถึงที่อยู่ของหน่วยความจำที่ได้จองไว้ ถ้าเราเปลี่ยนแปลงค่าของ p เราก็ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวได้อีก เรากล่าวได้ว่าพอยน์เตอร์ p เป็นเจ้าของพื้นที่หน่วยความจำที่ได้ถูกจัดสรรไว้

การใช้พอยน์เตอร์ p เราก็สามารถใช้ได้เหมือนกับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ทั่วไป ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลขนาด 8 ไบต์ แบบ double เราก็ใช้โอเปอเรเตอร์ [] ตัวอย่างเช่น

```

p[0] = 1.0;
p[1] = 2.0;
p[2] *= p[1];

```

โปรดสังเกตว่า เราสามารถใช้โอเปอเรเตอร์ [] กับพอยน์เตอร์ได้ ซึ่งใช้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัว

```

double *q = p;
(q++)[0] = 1.0;

```

หมายถึง การผ่านค่าของ p ให้พอยน์เตอร์ q จากนั้นเราก็ใช้พอยน์เตอร์นี้ ในการเข้าถึงข้อมูลแบบ double ตัวแรกในที่อยู่พอยน์เตอร์ q กำลังชี้ไป เนื่องจากว่า เราได้ใช้โอเปอเรเตอร์ ++ กับตัวแปรพอยน์เตอร์ q ดังนั้นนิพจน์ดังกล่าวจะหมายถึงการกำหนดค่าข้อมูลตัวแรกในหน่วยความจำมีค่าเท่ากับ 1.0 และพอยน์เตอร์ q ก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นอีกแปดไบต์ ซึ่งหมายถึงการชี้ข้อมูลแบบ double ตัวถัดไปในหน่วยความจำ

ถ้าเราต้องการเขียนนิพจน์ที่มีความหมายเหมือนกับ

```
(q++)[0] = 1.0;
```

ก็จะเขียนได้ใหม่ดังนี้

```
*(q++) = 1.0;
```

หรือ

```
*q++ = 1.0;
```

ซึ่งดูแล้วเข้าใจได้ง่ายกว่า และ ย่อมให้ผลเหมือนกัน

หน่วยความจำที่เราได้จัดสรรเอาไว้ เราสามารถให้กลับคืนเป็นหน่วยความจำว่างก็ได้ เพื่อใช้ในจุดประสงค์อื่นต่อไป เราจะเรียกใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน ชื่อ `free()`

```
void free(void *p);
```

ซึ่งต้องการเพียงแค่พอยน์เตอร์เป็นพารามิเตอร์

```
free(p);
```

เมื่อฟังก์ชันทำงานจบแล้วหน่วยความจำที่ได้จองไว้โดยพอยน์เตอร์ `p` ก็จะถูกปล่อยว่าง ดังนั้นเราไม่สามารถใช้โอเปอเรเตอร์ `*` กับพอยน์เตอร์ `p` ได้อีก

มีข้อสังเกตอยู่ว่าหน่วยความจำที่ได้จากการใช้ฟังก์ชัน `malloc()` จะยังมีได้ถูกติดตั้งค่าเริ่มต้น ดังนั้นค่าของข้อมูลจึงเป็นอะไรก็ได้ซึ่งหมายถึงการไม่ทราบค่าที่แน่นอน ถ้าเราต้องการจัดสรรหน่วยความจำและกำหนดให้ทุกๆไบต์ของหน่วยความจำนี้มีค่าเป็นศูนย์ เราก็จะใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน `calloc()` ซึ่งนิยามไว้ใน `<stdlib.h>`

```
void *calloc(size_t n, size_t element_size);
```

พารามิเตอร์ของฟังก์ชัน `calloc()` จะแตกต่างจากพารามิเตอร์ของ `malloc()` คือ เราจะต้องกำหนดจำนวนของข้อมูลและขนาดของข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น `n` จึงหมายถึงจำนวนข้อมูล และ `element_size` หมายถึงขนาดของข้อมูลแต่ละตัวในหน่วยของไบต์ (แน่นอน ข้อมูลแต่ละตัวต้องมีขนาดเท่ากัน) ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน `calloc()`

```
double *p;
int size = 10;

p = (double *)calloc(size, sizeof(double));
if (p==NULL) {
    printf("Cannot allocate memory!!\n");
}
```

```

    exit(1);
}

```

ถ้าเรามีหน่วยความจำที่ถูกจัดสรรโดย `malloc()` หรือ `calloc()` และต้องการย่อหรือขยายบล็อกหน่วยความจำที่มีอยู่ ให้เล็กลงหรือใหญ่ขึ้น เราจะใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน `realloc()`

```
void *realloc(void *p, size_t size);
```

โดยที่พารามิเตอร์ `size` จะเป็นขนาดของบล็อกหน่วยความจำใหม่ที่เราต้องการ

ในกรณีที่เราต้องการขยายบล็อกของหน่วยความจำที่มีที่อยู่เริ่มต้นที่พอยน์เตอร์ `p` กำลังชี้ไป ฟังก์ชันก็จะพยายามขยายขนาดของบล็อกหน่วยความจำโดยพยายามที่จะไม่เปลี่ยนที่อยู่เริ่มต้น ถ้าเป็นไปได้ ฟังก์ชันก็จะหาที่อยู่ใหม่ที่มีขนาดของหน่วยความจำกว้างพอ และจะทำสำเนาของข้อมูลจากที่อยู่เดิมไปยังที่อยู่ใหม่ ส่วนหน่วยความจำตามที่อยู่เดิม ก็จะถูกปล่อยว่างไป หน่วยความจำที่เพิ่มเติมขึ้นมาจะไม่มี การติดตั้งค่าเริ่มต้นใดๆ เมื่อฟังก์ชันได้จัดสรรหน่วยความจำแล้วก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำที่ถูกต้องหรือให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน ในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรตามที่ต้องการได้ ตัวอย่างการใช้ `realloc()`

```

double *p;

p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );

p = (double *)realloc(p, 100*sizeof(double) );

```

สำหรับพอยน์เตอร์ `p` ที่ได้ใช้กับฟังก์ชัน `free()` แล้ว ถ้าเราต้องการใช้พอยน์เตอร์นี้กับ `realloc()` เราควรจะกำหนดค่าของพอยน์เตอร์ `p` เป็นศูนย์ (`NULL`) ก่อน เพื่อเป็นการเจาะจงว่าพอยน์เตอร์ตัวนี้ไม่ได้ใช้จองบล็อกหน่วยความจำใดๆ

```

double *p;
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );

free(p);
p = NULL;
p = (double *)realloc( 100*sizeof(double) );

```

โปรดสังเกตว่าถ้าเราผ่านพอยน์เตอร์ที่เป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ให้ฟังก์ชัน `realloc()` แล้วการทำงานของฟังก์ชันนี้ก็จะให้ผลเหมือนกับฟังก์ชัน `malloc()`

ห้ามใช้ฟังก์ชัน `free()` และ `realloc()` กับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์โดยเด็ดขาด ตัวอย่างที่ผิด เช่น

```
int IntArray[10];
```



```
free( IntArray );
```

โปรดสังเกตว่า ถ้าเราได้จองหน่วยความจำไว้ใช้ โดยเรียกใช้ฟังก์ชัน malloc() หรือ calloc() ก็ตามเมื่อเราไม่ได้ใช้หน่วยความจำนี้อีกต่อไป เราก็ควรใช้คำสั่ง free() ในการปล่อยคืนหน่วยความจำเหล่านี้กลับคืนไปยังส่วนกลางเพื่อใช้ได้ในจุดประสงค์และเวลาอื่นต่อไป จุดนี้ถือว่าสำคัญมากเพราะถ้าไม่ทำเช่นนั้น หน่วยความจำที่ว่างก็จะลดลงเรื่อยๆ ทั้งๆ ที่เป็นความจริงแล้ว เราสามารถกำหนดให้พื้นที่หน่วยความจำว่างได้ บางครั้งอาจจะเป็นเพราะการเขียนโปรแกรมที่ไม่ระมัดระวัง ตัวอย่างเช่น

```
double *p;
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );
```

ตัวอย่างนี้เป็นการจัดสรรหน่วยความจำสองครั้งทั้งๆที่เราใช้แค่บล็อกเดียว ดังนั้นถ้าเราได้กำหนดให้พอยน์เตอร์ p เป็นเจ้าของบล็อกหน่วยความจำครั้งหนึ่งแล้ว ถ้าต้องการจะใช้คำสั่ง malloc() อีกครั้ง จะต้องใช้คำสั่ง free() กับพอยน์เตอร์ p ก่อนหรือใช้พอยน์เตอร์ตัวอื่นแทน

ข้อเสียอีกข้อหนึ่งสำหรับอาร์เรย์และการใช้บล็อกหน่วยความจำในเชิงอาร์เรย์โดยอาศัยพอยน์เตอร์คือ จะไม่มีการตรวจสอบขอบเขตของการใช้เลขดัชนี ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราแจ้งใช้อาร์เรย์เป็นจำนวน 10 หน่วย แต่ถ้าเราใช้ดัชนีที่มีค่าตั้งแต่ 10 ขึ้นไปกับโอเปอเรเตอร์ [ ] ผลก็คือเราจะเข้าถึงข้อมูลที่อยู่นอกบล็อกหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์ (out of bounds) ดังนั้นถ้าอ่านข้อมูลที่อยู่นอกขอบเขต ก็จะได้ข้อมูลที่ถือว่าไม่ถูกต้อง ถ้าพยายามเขียนข้อมูลทับ ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานของโปรแกรมได้

7.1.10 การสร้างอาร์เรย์ที่มีข้อมูลโดยสุ่ม (Random Numbers)

อีกตัวอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานอาร์เรย์คือ การสร้างข้อมูลตัวเลขโดยสุ่ม และเก็บข้อมูลที่ได้นี้ไว้ในอาร์เรย์ การสร้างตัวเลขแบบสุ่มเราจะใช้ฟังก์ชันมาตรฐานชื่อ `srand()` และ `rand()` นิยามไว้ในไฟล์ `<stdlib.h>`

```
void srand( unsigned int seed);
int rand(void);
```

ฟังก์ชัน `srand()` ใช้ในการติดตั้งตัวสร้างเลขโดยสุ่ม (Random Number Generator) เป็นครั้งแรกก่อนที่จะมีการเรียกใช้ฟังก์ชัน `rand()` ฟังก์ชัน `srand()` พยายามสร้างลำดับของตัวเลข โดยอาศัยค่าจากพารามิเตอร์ `seed` ในการเรียกใช้ฟังก์ชัน `rand()` แต่ละครึ่ง เราจะได้ค่ากลับคืนจากฟังก์ชัน และค่านี้เป็นค่าที่ได้จากการสุ่มเลือกจากค่าต่างๆภายในลำดับของตัวเลขที่มีอยู่ ซึ่งเป็นตัวเลขแบบ `int` และจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ `RAND_MAX` โดยที่ `RAND_MAX` เป็นสัญลักษณ์ของค่าคงที่แบบ `int` ถ้า `int` มีขนาดเท่ากับ 16 บิตแล้ว `RAND_MAX` จะมีค่าเท่ากับ 32767 ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชันทั้งสอง เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>

int main()
{
    int i;
    int array[5];
    int seed = (int)time(NULL);

    srand(seed);
    for(i=0; i<5; i++)
        printf("%d\n", (array[i]=rand()%100));

    return 0;
}
```

ในโปรแกรมตัวอย่างนี้ เราใช้ฟังก์ชันมาตรฐานอีกตัวหนึ่งชื่อ `time()` นิยามไว้ใน `<time.h>`

```
time_t time(time_t *timer);
```

ฟังก์ชัน `time()` จะให้จำนวนของวินาทีที่ผ่านไปแล้ว โดยนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1970 จนถึงเวลาที่ได้เรียกใช้ฟังก์ชัน และเราจะเก็บค่าจากฟังก์ชันนี้ไว้ในตัวแปร `seed` ซึ่งหมายความว่า ถ้าเราเรียก

ใช้โปรแกรมแต่ละครั้ง เราก็จะได้ค่าของ seed ที่แตกต่างกันและเมื่อเราผ่านค่าของตัวแปรนี้ไปให้ฟังก์ชัน `srand()` ความน่าจะเป็นที่เราจะได้ลำดับตัวเลขที่แตกต่างกันออกไปในการเรียกใช้แต่ละครั้งจึงมีมาก

สำหรับนิพจน์

```
(array[i]=rand()%100)
```

หมายถึง การอ่านค่าจากฟังก์ชัน `rand()` และค่าที่ได้จะเป็นเลขที่ถูกสร้างขึ้นโดยการสุ่มเลือก แต่ถ้าเราต้องการให้ตัวเลขที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 99 เท่านั้น ตามตัวอย่างเราก็ใช้โอเปอเรเตอร์ `%` เข้าช่วย และเก็บค่าผลลัพธ์ไว้ในข้อมูลภายในอาร์เรย์

7.1.11 ตัวอย่างการประมวลผลข้อมูลในอาร์เรย์

ตัวอย่างโปรแกรมต่อไปนี้ เป็นการใช้อาร์เรย์ในการเก็บข้อมูลตัวเลขแบบ `double` ซึ่งผู้ใช้โปรแกรมจะต้องป้อนข้อมูลให้โปรแกรมผ่านทางแป้นพิมพ์ โดยเราจะใช้ฟังก์ชัน `scanf()` ในการอ่านข้อมูลแต่ละตัว เมื่อโปรแกรมเริ่มทำงาน ก็จะทำให้ผู้ใช้กำหนดจำนวนของข้อมูลที่ต้องการจะป้อนให้โปรแกรม เนื่องจากว่าเราใช้อาร์เรย์ที่มีขนาดตายตัวในการเก็บข้อมูล ดังนั้นจำนวนข้อมูลทั้งหมดที่เป็นไปได้จะต้องไม่เกินขนาดความจุของอาร์เรย์ ในกรณีเรากำหนดให้มีค่าเท่ากับ 100 โดยใช้สัญลักษณ์ชื่อ `MAX_NUM` แทนที่ค่าคงที่ตัวนี้ เมื่อผู้ใช้ได้กำหนดจำนวนของข้อมูลทั้งหมดแล้วโปรแกรมก็จะเริ่มอ่านข้อมูลที่ละตัวจากผู้ใช้จนครบโดยเก็บข้อมูลไว้ในหน่วยความจำของอาร์เรย์ตามลำดับ จากนั้นก็เริ่มประมวลผลข้อมูลที่อยู่ในอาร์เรย์ โดยการผ่านพารามิเตอร์ที่ต้องการไปยังฟังก์ชัน `stats()` ซึ่งใช้ในการหาค่าต่างๆ เช่น ค่าที่มากและน้อยที่สุดของข้อมูลที่มีอยู่ หรือหาผลรวมและค่าเฉลี่ย

```
#include <stdio.h>
#include <assert.h>

#define MAX_NUM 100

/* Function Prototype */
void stats ( const double *, int, double *,
            double *, double *, double * );

int main()
{
    int          i, n=0;
    double       array [MAX_NUM];
    double       average, max, min, sum;
```

```
printf("Please enter the number of values(max.%d): ",
      MAX_NUM);
scanf("%d", &n);

if((n <= 0) || (n > MAX_NUM))
{
    printf("The number of values is invalid!");
    return 1;
}

printf("Please enter your data now: \n");
for (i=0; i < n; i++)
    scanf("%lf", &array[i]);

stats(array,n,&min,&max,&sum,&average);

printf("%s%4d %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf\n",
      "\nNumber of values: ", n,
      "\nMinimum : ", min,
      "\nMaximum : ", max,
      "\nSum      : ", sum,
      "\nAverage : ", average);
return 0;
}

void stats(const double *a,
          int n,
          double *min,
          double *max,
          double *sum,
          double *average)
{
    int i;

    assert(a && min && max && sum && average && (n>0));
    *sum = 0.0;
    *min = *max = a[0];
    for (i=0;i<n;i++)
    {
        if(a[i] < *min) *min = a[i];
        if(a[i] > *max) *max = a[i];
        *sum += a[i];
    }
    *average = *sum / (double)n;
}
```

ถ้าจะดัดแปลงให้อาร์เรย์มีขนาดที่ขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลที่ป้อนให้กับโปรแกรม เราก็สามารถทำได้โดยใช้พอยน์เตอร์และจัดสรรพื้นที่หน่วยความจำด้วยตนเอง

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <assert.h>

int main()
{
    int        i, n=0;
    double     *array;
    double     average, max, min, sum;

    printf("Please enter the number of values : ");
    scanf("%d", &n);

    if(n <= 0)
    {
        printf("The number of values is invalid!");
        return 1;
    }

    array = (double *)malloc(n * sizeof(double));

    if (array==NULL)
    {
        printf("Sorry, cannot allocate memory!");
        return 2;
    }

    printf("Please enter your data now: \n");
    for (i=0; i < n; i++)
        scanf("%lf", &array[i]);

    stats(array,n,&min,&max,&sum,&average);

    printf("%s%4d %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf\n",
        "\nNumber of values: ", n,
        "\nMinimum : ", min,
        "\nMaximum : ", max,
        "\nSum      : ", sum,
        "\nAverage : ", average);
    free(array);
    return 0;
}
```

7.1.12 การเรียงข้อมูลในอาร์เรย์ตามลำดับ

สมมติว่าเรามีข้อมูลอยู่หลายจำนวนภายในอาร์เรย์ อาจจะเป็นข้อมูลที่เป็นเลขจำนวนเต็มหรือเลขทศนิยมก็ได้ ในบางครั้งเราก็ต้องการเรียงข้อมูลเหล่านี้เสียใหม่ เช่น เรียงจากน้อยไปมากตามค่าของข้อมูลแต่ละตัว การเรียงข้อมูลถือว่าเป็นปัญหาพื้นฐานอย่างหนึ่งในวิชาการทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการเรียงข้อมูลก็มีอัลกอริทึมหรือวิธีการแก้ไขปัญหานั้นได้ถูกคิดค้นขึ้นอยู่หลายๆทาง แต่ที่เราจะทำความเข้าใจในตอนนี้อย่าง Bubble Sort ทำไม่จึงเขาจึงใช้ ชื่อนี้ เราจะหาคำตอบได้โดยสังเกตจากวิธีการเรียงข้อมูล

วิธีการเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort

1. กำหนดให้ a เป็นอาร์เรย์ที่มีข้อมูลทั้งหมด n จำนวน
2. เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างข้อมูลสองตัวที่อยู่ในตำแหน่งติดกันเป็นคู่ๆไป
ถ้าเรียงจากค่าน้อยไปมาก

สำหรับข้อมูลคู่ใด ที่มีข้อมูลที่อยู่ทางซ้ายมากกว่าข้อมูลที่อยู่ทางขวาก็ให้สลับตำแหน่งกัน
ถ้าเรียงจากค่ามากไปน้อย

- สำหรับข้อมูลคู่ใด ที่มีข้อมูลที่อยู่ทางซ้ายน้อยกว่าข้อมูลที่อยู่ทางขวาก็ให้สลับตำแหน่งกัน
3. กลับไปทำขั้นตอนที่ 2 อีกครั้ง จนกว่าจะครบทั้งหมด n ครั้ง

ตัวอย่างการใช้เรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort จะเป็นดังนี้

```
#include <stdio.h>

#define N 10

int main()
{
    int a[N] = {5,3,1,4,10,2,8,6,7,7};

    int i, j, n = N, tmp;

    int n_cmp =0; /* number of comparisons */
    int n_exch=0; /* number of exchanges */

    printf("Unsorted : ");
    for (i=0; i < n; i++)
        printf("%d ", a[i]);
    printf("\n");
```

```
for (i=0; i < n; i++)
{
    printf("%2d. pass : ", i+1);
    for (j=1; j < n ; j++, n_cmp++)
    {
        if (a[j-1] > a[j])
        {
            tmp    = a[j-1];
            a[j-1] = a[j];
            a[j]   = tmp;
            n_exch++;
        }
        printf("%d ", a[j-1]);
    }
    printf("%d\n", a[n-1]);
}

printf("number of comparisons : %d\n", n_cmp);
printf("number of exchanges   : %d\n", n_exch);

return 0;
}
```

ทุกครั้งที่มีการสลับที่ระหว่างข้อมูล ค่าของตัวแปร `n_exch` จะเพิ่มขึ้นทีละหนึ่ง และทุกครั้งที่มีการเปรียบเทียบกันระหว่างข้อมูลสองตัว ค่าของตัวแปร `n_cmp` ก็เพิ่มขึ้นทีละหนึ่ง

ผลจากโปรแกรมจะเป็นดังนี้

```
Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
1. pass : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10
2. pass : 1 3 4 2 5 6 7 7 8 10
3. pass : 1 3 2 4 5 6 7 7 8 10
4. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
5. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
6. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
7. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
8. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
9. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
10. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
number of comparisons : 90
number of exchanges   : 15
```

เพื่อให้เห็นวิธีการทำงานในแต่ละรอบ เราลองพิจารณาการทำงานในรอบที่ 1

```
Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
```

5 กับ 3 ได้สลับที่กัน	3 5 1 4 10 2 8 6 7 7
5 กับ 1 ได้สลับที่กัน	3 1 5 4 10 2 8 6 7 7
5 กับ 4 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 10 2 8 6 7 7
ไม่มีการสลับที่	3 1 4 5 10 2 8 6 7 7
10 กับ 2 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 10 8 6 7 7
10 กับ 8 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 10 6 7 7
10 กับ 6 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 10 7 7
10 กับ 7 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 7 10 7
10 กับ 7 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 7 7 10

1. pass : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10

เราจะเห็นได้ว่า การเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort จะมีการเปรียบเทียบข้อมูล เท่ากับ $n*(n-1)$ ครั้ง เช่น n มีค่าเท่ากับ 10 ก็จะมีการเปรียบเทียบข้อมูลเท่ากับ 90 ครั้ง ข้อเสียของ Bubble Sort คือ เมื่อข้อมูลได้ถูกเรียงลำดับถูกต้องแล้ว การเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะครบรอบที่ n จากตัวอย่าง เราจะเห็นได้ว่าหลังจากการวนรอบที่ 4 ข้อมูลได้เรียงอย่างถูกต้องแล้ว ถ้าเราต้องการจะตัดแปลงให้ Bubble Sort ทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เราจะใช้วิธีตรวจสอบว่าข้อมูลได้เรียงอยู่ตามลำดับที่ถูกต้องแล้วหรือยัง ซึ่งการตรวจสอบนี้จะมีขึ้นหลังจากการวนแต่ละรอบ โดยอาศัยตัวแปร `n_exch` ถ้า `n_exch` มีค่าเท่ากับศูนย์ก็หมายความว่า ในรอบที่ผ่านมาไม่มีการสลับที่ข้อมูลใดทั้งสิ้น เพราะเนื่องจากว่า ข้อมูลได้เรียงอยู่อย่างถูกต้องแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้เราก็สั่งให้วงวนหยุดการทำงานได้

```
#include <stdio.h>

#define N 10

int main()
{
    int a[N] = {5,3,1,4,10,2,8,6,7,7};
    int i, j, n = N, tmp;

    int n_cmp = 0;      /* number of comparisons */
    int n_exch= 0;     /* number of exchanges  */

    printf("Unsorted : ");
    for (i=0; i < n; i++)
        printf("%d ", a[i]);
    printf("\n");

    for (i=0; i < n; i++)
```



```

    {
        printf("%2d. pass : ", i+1);
        for (j=1; j < n ; j++, n_cmp++)
        {
            if (a[j-1] > a[j])
            {
                tmp    = a[j-1];
                a[j-1] = a[j];
                a[j]   = tmp;

                /* increase number of exchanges */
                n_exch++;
            }
            printf("%d ", a[j-1]);
        }
        printf("%d\n", a[n-1]);

        /* detect if no exchanges are made */
        if (n_exch==0)
            break;
        else
            n_exch = 0;
    }

    printf("number of comparisons : %d\n", n_cmp);
    printf("number of exchanges   : %d\n", n_exch);

    return 0;
}

```

ผลของโปรแกรมคือ

```

Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
1. pass  : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10
2. pass  : 1 3 4 2 5 6 7 7 8 10
3. pass  : 1 3 2 4 5 6 7 7 8 10
4. pass  : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
5. pass  : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
number of comparisons : 45
number of exchanges   : 15

```

ซึ่งจำนวนของการเปรียบเทียบข้อมูลได้ลดลงอย่างมากซึ่งหมายถึงประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรมนั้นเอง

จากตัวอย่างที่แล้วเราได้ลองเขียนโปรแกรมที่จัดเรียงข้อมูลแบบ int ในอาร์เรย์ ถ้าเราต้องการเขียนฟังก์ชันที่จัดเรียงข้อมูลใดๆในอาร์เรย์ โดยใช้วิธีการตามแบบ Bubble Sort เราสามารถทำได้ เช่น เราใช้ชื่อว่า bubble_sort แต่จะต้องมีขั้นตอนที่ใช้จัดการกับรูปแบบของข้อมูล เช่น สมมุติว่าเราต้องการผ่านอาร์เรย์ที่

มีข้อมูลแบบ int หรือ double หรือข้อมูลรูปแบบอื่น เราก็ต้องอาศัยพอยน์เตอร์อเนกประสงค์แบบ void เข้าช่วยเพื่อที่จะชี้ไปยังข้อมูลแบบใดก็ได้ นอกจากนั้นเราก็ต้องกำหนดขนาดของข้อมูลแต่ละตัว และจำนวนข้อมูลที่มีอยู่ในอาร์เรย์หรือจำนวนของข้อมูลที่เราต้องการให้ฟังก์ชันเรียงลำดับใหม่ ปัญหาอยู่ที่ว่าเวลาเราผ่านที่อยู่ของอาร์เรย์ให้ฟังก์ชันแล้ว ภายในฟังก์ชันเราจะไม่สามารถรู้ได้ว่าแบบข้อมูลของอาร์เรย์เป็นแบบใด ดังนั้นการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลสองตัวจึงเป็นไปได้ ดังนั้นเพื่อที่จะแก้ปัญหานี้เราจะใช้พารามิเตอร์อีกตัวที่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังฟังก์ชันตัวใดก็ได้ที่เราต้องการใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูล พอยน์เตอร์ is_greater จะต้องสร้างขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบข้อมูลสองตัวได้

```
int (*is_greater)(const void *, const void *);
```

เช่น พอยน์เตอร์ตัวนี้เราสามารถกำหนดให้ชี้ไปยังฟังก์ชันในรูปแบบต่อไปนี้ได้

```
int int_cmp(const void *p1, const void *p2)
{
    return ((* (int *)p1 > *(int *)p2) ? 1 : 0);
}
```

และฟังก์ชันตัวนี้ก็เลยเปรียบเทียบข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลที่เป็น int หรือถ้าเราต้องการเปรียบเทียบข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลที่เป็น double ก็ทำได้ดังนี้

```
int dbl_cmp(const void *p1, const void *p2)
{
    return ((* (double *)p1 > *(double *)p2) ? 1 : 0);
}
```

ดังนั้น ถ้าเราต้องการเรียงข้อมูลจากอาร์เรย์แบบ int เราก็กำหนดให้พอยน์เตอร์ is_greater ชี้ไปยังฟังก์ชัน int_cmp() ถ้าต้องการเรียงข้อมูลแบบ double ก็กำหนดให้ is_greater ชี้ไปยังฟังก์ชัน dbl_cmp() หรือ ถ้าเรามีข้อมูลแบบอื่นๆ เราก็สร้างฟังก์ชันที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลขึ้นเพิ่มเติมได้

โปรดสังเกตว่า พอยน์เตอร์ p1 และ p2 ที่เป็นพารามิเตอร์ จะมีแบบข้อมูลเป็น void ดังนั้น เราต้องแปลงเป็นแบบข้อมูลอื่นก่อน เช่น int หรือ double เป็นต้น โดยการแปลงแบบพอยน์เตอร์แบบเจาะจง เช่น

```
(double *)p1
```

นิพจน์นี้จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ double ดังนั้น

```
*(double *)p1
```

จึงหมายถึงการเข้าถึงข้อมูลที่เป็น double โดยอาศัยพอยน์เตอร์

ส่วนรูปแบบการสร้างฟังก์ชัน bubble_sort() ก็จะมีรูปร่างหน้าตา ดังนี้

```

/* function that sorts an array of n objects in ascending
 * order.
 *
 * keysize           specifies the length of each object.
 * is_greater        the array will be sorted according to
 *                   function pointed to by f_greater
 *                   (*is_greater)(p1, p2) returns 1 if p1
 *                   is greater than p2 else returns 0.
 */
void bubble_sort
(   void * array,
    size_t n,
    size_t keysize,
    int (*is_greater)(const void *, const void *) )
{

    size_t  i, j;
    size_t  n_exch = 0;

    char *a  = (char *)array;
    void *tmp = malloc(keysize+1);
    void *p1, *p2;

    for (i=0; i < n; i++) {
        for (j=1; j < n ; j++)
        {
            p1 = (void *)(a + keysize*(j-1));
            p2 = (void *)(a + keysize*(j));
            if ( is_greater(p1, p2) )
            {
                memcpy(tmp, p1, keysize);
                memcpy( p1, p2, keysize);
                memcpy( p2,tmp, keysize);
                n_exch++;
            }
        }
        if (n_exch==0) break;
        else n_exch=0;
    }
    free(tmp);
}

```

ตัวอย่างการใช้งานฟังก์ชัน bubble_sort()

```

/* function prototypes */
extern int int_cmp(const void *, const void *);
extern int dbl_cmp(const void *, const void *);
extern void bubble_sort(void *,size_t,size_t,
    int (*is_greater)(const void *, const void *));

```

```

/* array declarations and initializations */
int    i_array[10] = {6,3,2,8,4,5,1,9,10,7};
double d_array[10] = {6,3,2,8,4,5,1,9,10,7};

/* function calls */
bubble_sort(i_array, 10, sizeof(int),    int_cmp);
bubble_sort(d_array, 10, sizeof(double), dbl_cmp);

```

7.1.13 อาร์เรย์หลายมิติ

เท่าที่ผ่านมาเราได้เกี่ยวข้องกับการใช้อาร์เรย์มิติเดียวเท่านั้น นอกเหนือจากอาร์เรย์มิติเดียวแล้ว เราก็สามารถแจ้งใช้อาร์เรย์ที่มีมิติมากกว่าหนึ่งก็ได้ เช่น เราลองนึกถึงเมตริกซ์ ในทางคณิตศาสตร์ซึ่งจัดได้เป็นอาร์เรย์สองมิติ

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & 2 \end{bmatrix}_{3 \times 3} \quad B = \begin{bmatrix} 1.0 & -2.5 & 0.0 \\ 2.5 & 0.0 & 3.0 \end{bmatrix}_{2 \times 3}$$

A เป็นอาร์เรย์แบบ 3 คูณ 3 และ B เป็นอาร์เรย์แบบ 2 คูณ 3 (จำนวนแถวคูณจำนวนคอลัมน์) ถ้าต้องการแจ้งใช้ตัวแปร A และ B ที่เป็นอาร์เรย์ดังกล่าวข้างต้น เราก็ทำได้ดังนี้

```

int    A[3][3];
float  B[2][3];

```

หรือ แจ้งใช้พร้อมติดตั้งค่าเริ่มต้น

```

int    A[3][3] = { {1, 0, 3},
                  {2, 1, -1},
                  {3, 1, 2} };

float  B[2][3] = { {1.0, -2.5, 0.0},
                  {2.5, 0.0, 3.0} };

```

ซึ่งแสดงให้เห็นวิธีการแจ้งใช้พร้อมกับการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์สองมิติ

จากตัวอย่างข้างบน B เป็นอาร์เรย์สองมิติ ขนาด 2 คูณ 3 ซึ่งมีจำนวนแถวเท่ากับ 2 และจำนวนคอลัมน์เท่ากับ 3 การเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์ ก็ต้องใช้ดัชนีสองตัว เช่น กำหนดโดยใช้ตัวแปร i และ j ตามลำดับ ซึ่งถ้าเราใช้หลักการเดียวกับเมตริกซ์ในทางคณิตศาสตร์แล้ว i ก็คือหมายเลขแถว และ j คือหมายเลขของคอลัมน์ เพียงแต่เราจะต้องเริ่มนับตั้งแต่ศูนย์เท่านั้นเอง

B[i][j]

โดยที่ i มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 และ j มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 2 หรือเราสามารถเขียนนิพจน์รูปแบบอื่นที่ให้ผลเหมือนกันได้ เช่น

```

*(B[i] + j)
(*(B+i))[j]
*(*(B+i) + j)
*(&B[0][0] + 3*i + j)
*(*B + 3*i + j)
*(B[0] + 3*i + j)

```

ซึ่งก็เป็นเรื่องของการใช้พอยน์เตอร์นั่นเอง เราจะสังเกตได้ว่า B เป็นอาร์เรย์สองมิติและมีลักษณะคล้ายพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์

โปรแกรมตัวอย่างต่อไปนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ อาร์เรย์สองมิติขนาด 3 คูณ 4 ซึ่งเราจะใช้ประกอบการพิจารณาโครงสร้างและการทำงานของอาร์เรย์สองมิตินี้

```

#include <stdio.h>

int main()
{
    int a[3][4]= {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10}};
    int i, *p = (int *)a;

    printf(" &a = %p\n", &a);
    printf(" a = %p\n", a);
    printf(" *a = %p\n", *a);
    printf("**a = %d\n", **a);
    printf(" a[0] = %p, a[1] = %p, a[2] = %p\n",
           a[0], a[1], a[2]);
    printf(" &a[0] = %p, &a[1] = %p, &a[2] = %p\n",
           &a[0], &a[1], &a[2]);
    printf(" (a+0) = %p, (a+1) = %p, (a+2) = %p\n",
           (a+0), (a+1), (a+2));
    printf(" *(a+0) = %p, *(a+1) = %p, *(a+2) = %p\n",
           *(a+0), *(a+1), *(a+2));
    printf(" *a[0] = %d, *a[1] = %d, *a[2] = %d\n",
           *a[0], *a[1], *a[2]);

    for(i=0; i < 3*4; i++)
        printf("%d ", p[i]);
    printf("\n");
    return 0;
}

```

การแจ้งใช้อาร์เรย์

```
int a[3][4] = {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10}};
```

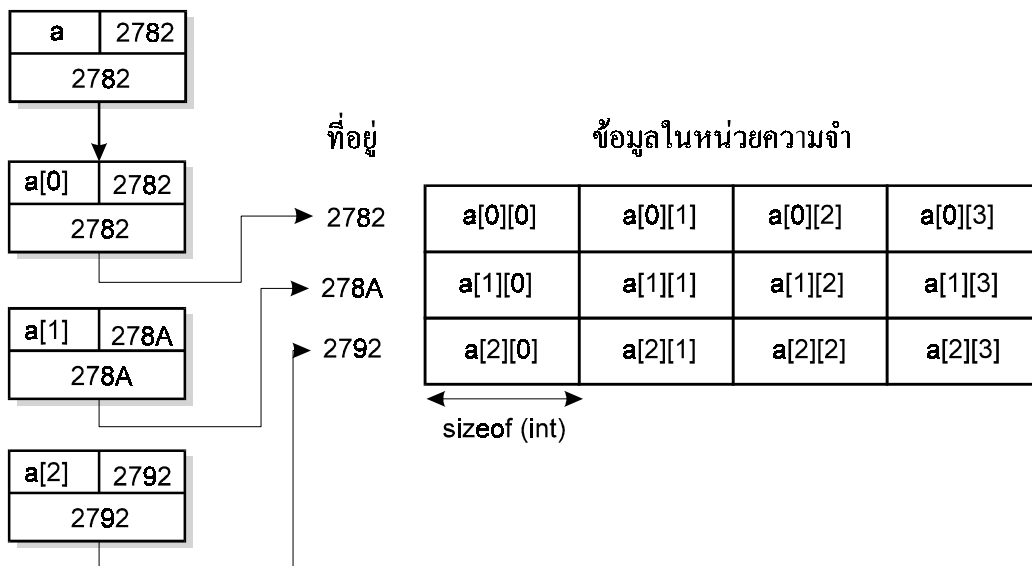
แม้ว่าเราจะกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์สองมิตินี้ แต่มีตัวเลขแค่ 10 จำนวนเท่านั้น ซึ่งน้อยกว่าจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์ แต่อย่างไรก็ตาม คอมไพเลอร์จะเข้าใจว่าข้อมูลสองตัวสุดท้ายจะมีค่าเท่ากับศูนย์โดยอัตโนมัติ ดังนั้นการแจ้งใช้อาร์เรย์ข้างบนจึงให้ผลเหมือนกับ

```
int a[3][4] = {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,0,0}};
```

หรือ

```
int a[][4] = {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,0,0}};
```

จากตัวอย่างข้างบนเราใช้พอยน์เตอร์ `p` แบบ `int` ให้ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของ `a` และ ใช้พอยน์เตอร์นี้เข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ได้โดยใช้นิพจน์ `p[i]` ซึ่งในกรณีนี้ `i` มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 11 เนื่องจากขั้นตอนการทำงานของวงวน `for` แสดงผลที่เป็นค่าถูกต้องของอาร์เรย์ `a` ดังนั้นเราก็สามารถสรุปได้ว่าข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์สองมิตินั้นจะเรียงติดต่อกันไปตามลำดับโดยไม่เว้นที่ว่างไว้ ซึ่งไม่แตกต่างจากการเก็บข้อมูลไว้ในอาร์เรย์มิติเดียว

แผนภาพข้างบนเป็นตัวอย่างของผลการทำงานของโปรแกรม ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพอยน์เตอร์และข้อมูลภายในอาร์เรย์ เนื่องจาก `a` เป็นตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติ เมื่อเราใช้โอเปอเรเตอร์ `[]` กับอาร์เรย์ เราจะได้ `a[i]` โดยที่ค่าของ `i` จะมีอยู่ระหว่าง 0 ถึง 2 และตำแหน่ง `a[i]` จะทำหน้าที่เป็น

พอยน์เตอร์ที่คอยเก็บที่อยู่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลในอาร์เรย์ และถ้าสังเกตให้ดี `a[i]` จะทำหน้าที่เหมือนตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์มิติเดียว (หรือพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อมูลตัวแรกในอาร์เรย์มิติเดียว หรือเรียกง่าย ๆ ได้ว่า พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์มิติเดียว) ดังนั้นเราสามารถกล่าวได้ว่า อาร์เรย์สองมิติคือ อาร์เรย์ของอาร์เรย์

สำหรับการเข้าถึงข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์สองมิติ เราใช้ดัชนีสองตัว (หมายเลขของแถวและคอลัมน์ตามลำดับ) ซึ่งหมายความว่า เราต้องใช้วงวน `for` ซ้อนกันสองครั้ง ตัวอย่างเช่น เราต้องการกำหนดให้ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์ `a` เป็นศูนย์ เราก็ทำได้ดังนี้

```
for (i=0; i < 3; i++)
    for (j=0; j < 4; j++)
        a[i][j] = 0;
```

ถ้าเราต้องการใช้อาร์เรย์มากกว่าสองมิติ เราก็สามารถทำได้โดยใช้หลักการเดียวกันกับการแจ้งใช้อาร์เรย์สองมิติ เช่น การแจ้งใช้อาร์เรย์สามมิติ

```
int a3d[2][3][4] = {
    { {1,2,3,4}, {5,6,7,8}, {9,10,11,12} },
    { {0,0,0,0}, {0,0,0,0}, {0,0,0,0} }
};
```

หรือ

```
int a3d[2][3][4] = {
    { {1,2,3,4}, {5,6,7,8}, {9,10,11,12} },
    { {0} , {0} , {0} }
};
```

อาร์เรย์ที่มากกว่าสามมิติเราจะไม่ค่อยได้พบเห็นบ่อยนักในโปรแกรมภาษาซี

ตัวอย่างการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติให้ฟังก์ชัน เช่น

```
func (int a[3][4], int n_rows);
func (int a[][4], int n_rows);
func (int (*a)[4], int n_rows);
```

แบบใดแบบหนึ่ง ภายในฟังก์ชันเราจะไม่ทราบจำนวนของแถวทั้งหมด ดังนั้นเราจึงต้องผ่านพารามิเตอร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแถวของอาร์เรย์สองมิติด้วย สำหรับจำนวนของคอลัมน์เราสามารถใช้อิโพลีเรเตอร์ `sizeof` กับ `a[0]` ซึ่งได้ค่าในหน่วยไบต์ ดังนั้นนิพจน์

```
sizeof(a[0]) / sizeof (a[0][0])
```

จึงให้ค่าที่เท่ากับจำนวนของคอลัมน์ในแต่ละแถว (ทุกแถวมีจำนวนคอลัมน์เท่ากันหมด) อันที่จริงแล้วจำนวนของคอลัมน์จะถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอนแล้ว จากตัวอย่างเราได้กำหนดจำนวนของคอลัมน์ไว้เท่ากับ 4 ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเมื่อเราใช้นิพจน์ `a[i][j]` โปรแกรมจำเป็นต้องทราบจำนวนของคอลัมน์ก่อนเพื่อที่จะใช้ในการกำหนดตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการในหน่วยความจำได้อย่างถูกต้อง

ถ้าเราสร้างฟังก์ชันที่มีรูปแบบต่อไปนี้

```
func (int a[3][], int n_rows);
func (int a[][], int n_rows);
func (int (*a)[], int n_rows);
```

แบบใดแบบหนึ่ง จะถือว่าผิด เพราะโปรแกรมไม่สามารถหาจำนวนของคอลัมน์ในแต่ละแถวได้

7.1.14 การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์สองมิติ

เช่นเดียวกับการจัดสรรหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์มิติเดียว เราก็สามารถจองบริเวณหน่วยความจำสำหรับเก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิติได้ ข้อดีก็คือเราสามารถกำหนดจำนวนแถวและจำนวนของคอลัมน์ให้เหมาะกับจำนวนของข้อมูลที่เรามีอยู่ ซึ่งในเวลาที่โปรแกรมทำงานเราอาจจะต้องการเก็บข้อมูลต่างๆไว้ในอาร์เรย์ที่มีขนาดที่แตกต่างกันออกไป เราลองมาพิจารณาโปรแกรมตัวอย่างข้างล่างนี้

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int main()
{
    int **b;
    int i, j, m = 3, n = 4;

    b = (int **)malloc(m * sizeof(int *));
    for (i=0; i < m ;i++)
        b[i] = (int *)malloc(n * sizeof(int));

    for(i=0; i < m; i++)
        for(j=0;j < n; j++) {
            b[i][j] = i*n + j;
            printf(" %d ", b[i][j]);
        }
    printf("\n");

    for(i=0; i < m; i++)
```



```

    free(b[i]);
    free(b);

    return 0;
}

```

ขนาดของอาร์เรย์จะกำหนดโดย ตัวแปร m และ n ซึ่งเป็นจำนวนแถวและจำนวนคอลัมน์ตามลำดับ

เรากำหนดให้ b เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์ (คล้ายกับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติ) ก่อนอื่นเราจะต้องจัดหาหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บพอยน์เตอร์ หลายๆตัวได้

```
b = (int **)malloc(m * sizeof(int *));
```

ในกรณีนี้ เราจะสร้างอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บพอยน์เตอร์แบบ `int` ได้ทั้งหมด m ตัว และนิพจน์ `b[i]` ก็จะทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ `int` หรือใช้ให้ทำหน้าที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บข้อมูลแบบ `int` ก็ได้

ขั้นต่อไปคือการจัดหาหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์มิติเดียวที่มีความจุเท่ากับ n ซึ่งใช้เก็บข้อมูลแบบ `int`

```

for (i=0; i < m ;i++)
    b[i] = (int *)malloc(n * sizeof(int));

```

ถ้าเราคิดว่า แต่ละแถวของอาร์เรย์สองมิติคืออาร์เรย์มิติเดียว เราก็ต้องจัดหาหน่วยความจำทั้งหมด m แถว และ ให้ `b[i]` เก็บที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์มิติเดียวที่ถูกสร้างขึ้นสำหรับแต่ละแถว ดังนั้นเราก็ได้จัดหาหน่วยความจำสำหรับข้อมูลแบบ `int` จำนวน $m*n$ ตัว ถ้าเราต้องการจะเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวเราก็สามารถใช้นิพจน์ `b[i][j]` ได้คล้ายกับว่า b เป็นอาร์เรย์สองมิติ (โปรดสังเกตว่า b ไม่ใช่อาร์เรย์สองมิติ แต่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์แบบ `int`)

ถ้าเราไม่ต้องการใช้หน่วยความจำที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิตินี้แล้ว เราก็ใช้คำสั่ง `free()` โดยขั้นแรกจะต้องคืนหน่วยความจำของอาร์เรย์สำหรับ m แถว ก่อน และจึงคืนหน่วยความจำสำหรับพอยน์เตอร์ b ตามลำดับ

```

for(i=0; i < m; i++)
    free(b[i]);
free(b);

```

ในการผ่านพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังบริเวณหน่วยความจำสำหรับทำหน้าที่เก็บข้อมูลในลักษณะที่เป็นอาร์เรย์สองมิตินั้น เราจะต้องกำหนดรูปแบบดังนี้

```
func (int **b, int n_rows, int n_columns);
func (int *b[], int n_rows, int n_columns);
```

แบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างจากการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติให้แก่ฟังก์ชัน ภายในฟังก์ชัน เราสามารถใช้ดัชนี `b[i][j]` ได้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวตามดัชนี `i` ของแถวและ `j` ของคอลัมน์ เนื่องจากเราไม่สามารถคำนวณหาจำนวนของแถวและคอลัมน์ได้เมื่ออยู่ภายในฟังก์ชัน เราจำเป็นต้องผ่านพารามิเตอร์อีกสองตัวเพื่อจุดประสงค์นี้ คือ `n_rows` และ `n_columns` จะใช้ในการกำหนดจำนวนแถวและคอลัมน์ของ `b` ตามลำดับ เช่น ถ้าเราต้องการเข้าถึงและอ่านค่าข้อมูลแต่ละตัวของ `b` เราก็ทำได้ดังนี้

```
func (int **b, int n_rows, int n_columns)
{
    int i,j;

    for(i=0; i < n_rows; i++)
    {
        for(j=0; j < n_columns; j++)
            printf("%5d", b[i][j]);

        printf("\n");
    }
    return 0;
}
```

7.1.15 ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชันที่ใช้สำหรับเมตริกซ์

ในการเขียนโปรแกรมที่ใช้ในงานทางด้านคณิตศาสตร์ การจัดเก็บตัวเลขในรูปของเมตริกซ์หรืออาร์เรย์สองมิติถือว่ามีบทบาทสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้มองเห็นวิธีการเขียนโปรแกรมสำหรับเมตริกซ์ เราจะลองพิจารณาตัวอย่างของฟังก์ชันที่ใช้ในสร้างและจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิตินี้

```
typedef double ** Matrix;
```

เราใช้แบบข้อมูล `double` ในการเก็บข้อมูลแต่ละตัวของเมตริกซ์ ที่มีขนาด `m` แถว และ `n` คอลัมน์ เนื่องจากว่าเราจะใช้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์แบบ `double` ในการจองหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์สองมิติเพื่อความสะดวกเราจะนิยามแบบของพอยน์เตอร์ชี้ใหม่ชื่อว่า `Matrix`

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <assert.h>
```

```

typedef double ** Matrix;

Matrix createMatrix (int rows, int columns)
{
    Matrix mat;
    size_t i, nbytes, m = rows, n = columns;

    mat = (Matrix)malloc( m * sizeof(*mat) );
    if (!mat){
        printf("Cannot allocate memory!\n");
        return NULL;
    }

    nbytes = n * sizeof(**mat);
    for (i=0; i < m ;i++)
    {
        mat[i] = malloc( nbytes );
        if (!mat[i])
        {
            size_t j;

            for (j=0; j < i ; j++)
                free(mat[j]);
            printf("Cannot allocate memory!\n");
            return NULL;
        }

        memset(mat[i], 0, nbytes);
    }

    return mat;
}

```

ฟังก์ชัน `createMatrix()` มีหน้าที่จัดสรรหน่วยความจำในการสร้างเมตริกซ์ ถ้าสามารถจัดสรรหน่วยความจำตามขนาดที่ต้องการได้ ฟังก์ชันก็จะให้ที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำดังกล่าวกลับคืนและฟังก์ชันก็จะกำหนดให้ข้อมูลทุกตัวมีค่าเป็นศูนย์ โดยใช้คำสั่ง `memset()` ซึ่งนิยามไว้ใน `<string.h>` ถ้าหน่วยความจำไม่พอ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน เช่น `m` และ `n` มีค่าเท่ากับ 3 เมตริกซ์ที่ได้คือ

$$\begin{bmatrix} 0.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 0.0 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$$

ฟังก์ชันต่อไปคือ `deleteMatrix()` ใช้ในการทำลายตัวแปรแบบ `Matrix` ซึ่งหมายถึงการคืนหน่วยความจำที่ได้จองไว้ให้ว่างสำหรับใช้ในคราวต่อไปหรือเพื่อจุดประสงค์อื่น โดยใช้คำสั่ง `free()`

```

void deleteMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
    size_t i, m = rows;

    if (!mat) return ;

    for (i=0; i < m ;i++)
        free(mat[i]);
    free(mat);
}

```

และเพื่อที่จะแสดงค่าของข้อมูลแต่ละตัวในเมตริกซ์ เราก็เขียนฟังก์ชัน printMatrix() ขึ้น

```

void printMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
    size_t i, j, m = rows, n = columns;

    if (!mat) return ;

    for (i=0; i < m ;i++)
    {
        for (j=0; j < n ;j++)
            printf("%.3e ", mat[i][j]);
        printf("\n");
    }
    printf("-----\n");
}

```

ซึ่งจะพิมพ์ข้อมูลออกทางจอภาพ และฟังก์ชันต่อไปเราจะใช้ในการกำหนดค่าของเมตริกซ์ให้อยู่ในรูปแบบของเมตริกซ์ที่มีค่าในแนวทแยงเท่ากับค่าที่กำหนดโดยพารามิเตอร์ d และนอกจากนั้นจะมีค่าเป็นศูนย์

```

void diagMatrix
(Matrix mat, int rows, int columns, double d)
{
    size_t i, nbytes, m = rows, n = columns;

    if (!mat) return ;

    assert(rows==columns);

    nbytes = n * sizeof(**mat);
    for (i=0; i < m; i++)
    {
        memset(mat[i], 0, nbytes);
        mat[i][i] = d;
    }
}

```

เช่น ถ้า a มีค่าเป็น 1.0 เราก็จะได้เมตริกซ์ ในรูปแบบดังต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} 1.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 1.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 1.0 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$$

หรือเราจะเรียกใช้ฟังก์ชัน `unitMatrix()` ก็ได้

```
void unitMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
    diagMatrix(mat, rows, columns, 1.0);
}
```

ฟังก์ชันเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างพื้นฐานเท่านั้นเอง ถ้าเราต้องการบวกลบระหว่างเมตริกซ์ หรือคำนวณค่าอื่นๆเกี่ยวกับเมตริกซ์ เราก็สามารถเขียนฟังก์ชันขึ้นใช้เพิ่มเติมได้ ซึ่งต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้วย

7.1.16 อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์

นอกจากที่อาร์เรย์จะเก็บข้อมูลแบบพื้นฐานธรรมดาแล้ว เราก็สามารถกำหนดให้อาร์เรย์เก็บข้อมูลที่ เป็นที่อยู่ซึ่งหมายถึงค่าของพอยน์เตอร์แบบเดียวกันหลายๆตัว ซึ่งชี้ไปยังที่อยู่ต่างๆกัน ตัวอย่างเช่น

```
char *ap[5] = {NULL};
```

หมายถึง การแจ้งใช้อาร์เรย์ `ap` ที่สามารถเก็บพอยน์เตอร์แบบ `char` ได้ทั้งหมด 5 ตัว

```
char *ap[5] = {NULL};
```

```
ap[0] = "Gauss";
ap[1] = "Cauchy";
ap[2] = "Euler";
ap[3] = "Fourier";
ap[4] = "Laplace";
```

ในกรณีนี้ เราใช้อาร์เรย์ `ap` ในการเก็บข้อความที่แตกต่างกันออกไปจำนวนห้าข้อความ

หรือถ้าเราต้องการจะแจ้งใช้อาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังฟังก์ชัน เราก็สามารถทำได้ เช่น

```
void (*methods[3])(int);
```

ตัวแปร `methods` เป็นอาร์เรย์ที่สามารถเก็บพอยน์เตอร์จำนวน 3 ตัวที่ชี้ไปยังฟังก์ชันที่มีพารามิเตอร์แบบ `int` และไม่ให้ค่าใดๆกลับคืน ตัวอย่างการใช้งาน เช่น

```
extern void f1(int data);
extern void f2(int data);
extern void f3(int data);
void (*methods[3])(int) = {NULL};
int x = 10;

methods[0] = f1;
methods[1] = f2;
methods[2] = f3;
```

เมื่อเราต้องการจะเรียกฟังก์ชันใดใช้งาน ก็ทำได้ดังนี้ เช่น

```
methods[0](x);
methods[1](x);
methods[2](x);
```

ซึ่งจะให้ผลเหมือนกับการเรียกใช้ฟังก์ชัน `f1()` `f2()` และ `f3()` โดยตรง

```
f1(x);
f2(x);
f3(x);
```

7.1.17 พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์

พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์หรือเรียกสั้นๆว่าพอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์นั้นจะแตกต่างจากอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์หลายๆตัว พอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์ คือพอยน์เตอร์ที่เก็บที่อยู่ของอาร์เรย์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดขนาดของอาร์เรย์ไว้อย่างแน่นอน ตัวอย่างการแจ้งใช้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์ เช่น

```
int (*pa)[10];
```

พอยน์เตอร์ `pa` จะใช้ในการชี้ไปยังอาร์เรย์แบบ `int` ที่มีความจุเท่ากับ 10 หน่วย

```
int a[10] = {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9};
int (*pa)[10] = &a;
```

ในตัวอย่างนี้ `pa` จะชี้ไปยังอาร์เรย์ `a` แบบ `int` ขนาด 10 หน่วย ระยะห่างระหว่างค่าของ `pa` และ `(pa+1)` จะมีค่าเท่ากับ 10 คูณด้วยขนาดของข้อมูลแบบ `int` ซึ่งจะมีค่าเท่ากับ 20 (ไบต์)

ตัวอย่างการใช้ พอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    int a2d[3][3] = {{1,2,3},{4,5,6},{7,8,9}};
    int (*pa)[3];
    int i,j;

    pa = &a2d[0];
    for (i=0; i < 3; i++)
    {
        for(j=0; j < 3; j++)
            printf("%d ", (*pa)[j]);
        printf("\n");
        pa++;
    }
    return 0;
}
```

เราจะเห็นได้ว่า นิพจน์ (*pa) จะมีลักษณะเป็นอาร์เรย์มิติเดียว และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์นี้ ก็อาศัยนิพจน์ (*pa)[i] โดยมี i เป็นดัชนีกำหนดหมายเลขของข้อมูลแต่ละตัว

7.1.18 การใช้ const กับอาร์เรย์

ถ้าเราต้องการแจ้งใช้อาร์เรย์พร้อมกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลแต่ละตัว และนอกจากนั้นเราก็ไม่ต้องการให้ขั้นตอนใดแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เก็บไว้ในอาร์เรย์เราก็สามารถใช้ const ในการกำหนดคุณสมบัติข้อนี้ได้ เช่น

```
const char vowelTable[5] = {'a','e','i','o','u'};
const char days[][4] = { "Mon","Tue","Wed","Thu",
                        "Fri","Sat","Sun" };
```

และหลังจากการแจ้งใช้แล้ว เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของข้อมูลในอาร์เรย์ได้อีก

7.2 สายอักขระ (String)

สายอักขระจัดเป็นโครงสร้างของข้อมูลแบบอาร์เรย์มิติเดียว และเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ char หรือ unsigned char เท่านั้น และที่สำคัญ สายอักขระที่ถูกต้องจะต้องมีตัวอักขระ '\0' เป็นตัวกำหนดขนาดของอาร์เรย์ สายอักขระประกอบด้วยข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์เรียงต่อกันไปในอาร์เรย์ เมื่อใดที่พบว่ามีตัวอักขระ '\0' อยู่ในอาร์เรย์ ก็เป็นอันว่าสิ้นสุดสายอักขระที่เก็บอยู่ภายในอาร์เรย์นี้

ดังนั้นสำหรับความยาวของสายอักขระจะเริ่มนับตั้งแต่ข้อมูลตัวแรกไปเรื่อยๆ จนถึงข้อมูลที่มีค่าเท่ากับศูนย์ เราจะไม่ถือว่าข้อมูลที่มีค่าเท่ากับศูนย์นี้เป็นส่วนหนึ่งของสายอักขระ เพียงแต่มีเงื่อนไขว่าสายอักขระใดๆจะต้องมีข้อมูลอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีค่าเท่ากับศูนย์จบท้าย (Null-terminated) และที่สำคัญ ความยาวของสายอักขระจะต้องมีค่าน้อยกว่าขนาดของอาร์เรย์ที่สายอักขระกำลังใช้หน่วยความจำ ของอาร์เรย์ เช่น ถ้าเราแจ้งใช้อาร์เรย์แบบ char ขนาด 10 ตัวอักขระ

```
char string[10];
```

ดังนั้นเราสามารถใส่ตัวแปร string ที่เป็นอาร์เรย์นี้ในการเก็บสายอักขระที่มีความยาวไม่เกิน 9 ตัวอักขระ (อย่างน้อยหนึ่งทีในอาร์เรย์จะต้องใช้เก็บ '\0') เช่น ถ้าเราต้องการเก็บข้อความสั้นๆ ไว้ในอาร์เรย์ เราก็ทำได้ดังนี้

```
char string[10];

string[0] = 'H';
string[1] = 'e';
string[2] = 'l';
string[3] = 'l';
string[4] = 'o';
string[5] = '\0';
```

จากตัวอย่างเราได้กำหนดค่าของข้อมูลแต่ละตัวขนาดหนึ่งไบต์ในอาร์เรย์ให้มีค่าต่างๆ ซึ่งก็คือ ตัวอักขระในข้อความว่า "Hello" และใช้เนื้อที่ของอาร์เรย์เพียง 6 ที่เท่านั้น (แต่สายอักขระนี้มีความยาวเท่ากับ 5 ตัวอักขระ) จากความจุทั้งหมด 10 ที่

สำหรับความสำคัญของการจบท้ายสายอักขระด้วยศูนย์ หรือ '\0' เราจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
```



```
char string[10] = {
    'X', 'X', 'X', 'X', 'X',
    'X', 'X', 'X', 'X', '\0'
};

string[0] = 'H';
string[1] = 'e';
string[2] = 'l';
string[3] = 'l';
string[4] = 'o';
printf ("%s\n", string);

string[5] = '\0';
printf ("After setting string[5] to zero:");
printf (" %s\n", string);

string[1] = '\0';
printf ("After setting string[1] to zero:");
printf (" %s\n", string);

return 0;
}
```

ผลการทำงานของโปรแกรมคือ

```
HelloXXXX
After setting string[5] to zero: Hello
After setting string[1] to zero: H
```

จะเห็นได้ว่า ฟังก์ชัน printf() จะพิมพ์ตัวอักขระแต่ละตัวของข้อความ และเมื่อพบว่า ตัวใดมีค่าเท่ากับศูนย์ก็จะหยุดพิมพ์ข้อความนั้น เพราะตัวอักขระ '\0' ทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของสายอักขระในหน่วยความจำของอาร์เรย์

เราได้เรียนรู้ไปในบทแรกของหนังสือแล้วว่า ข้อความในภาษาซี จะเริ่มต้นและจบลงด้วยสัญลักษณ์ " และจัดเป็นนิพจน์ค่าคงที่ แม้ว่าข้อความในภาษาซีจะเป็นนิพจน์ค่าคงที่ก็ตาม แต่มีข้อสังเกตในเรื่องของหน่วยความจำของข้อความที่ใช้ เช่น ถ้าเราเขียนว่า

```
"Hello World!"
```

ก็เป็นนิพจน์ที่เป็นข้อความหรือสายอักขระ ซึ่งถ้าเราใช้ในโปรแกรมข้อความนี้ก็ต้องใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของหน่วยความจำหลัก ดังนั้นเราสามารถหาที่อยู่ของข้อความในหน่วยความจำได้ โดยใช้โอเปอเรเตอร์ &

```
&"Hello World!"
```

แต่โปรดจำไว้ว่า ข้อความหลายๆข้อความในภาษาซีที่เหมือนกัน ใ้ว่าจะมีที่อยู่ในหน่วยความจำเดียวกัน และเราสามารถสังเกตได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    char *s1 = "Hello World!";
    char *s2 = "Hello World!";

    printf ("s1 points to the address : %p\n", s1);
    printf ("s2 points to the address : %p\n", s2);
    printf ("address of \"Hello World!\" : %p\n",
            &"Hello World!" );
    return 0;
}
```

ผลของโปรแกรมคือ

```
s1 points to the address : 007E
s1 points to the address : 008B
address of "Hello World!" : 00F6
```

ทั้งๆที่เราได้กำหนดให้ s1 และ s2 เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อความที่เหมือนกัน คือ

```
"Hello World!"
```

ถ้าพอยน์เตอร์ทั้งสองชี้ไปยังแหล่งข้อมูลเดียวกัน แล้วค่าของ s1 และ s2 จะต้องเท่ากัน แต่ผลจากโปรแกรมแสดงให้เห็นว่า s1 และ s2 ชี้ไปยังแหล่งข้อมูลที่อยู่ในที่แตกต่างกัน เพียงแต่แหล่งข้อมูลทั้งสองเก็บข้อความที่เหมือนกัน นอกจากนี้เราจะเห็นได้ว่าเรามีนิพจน์สามนิพจน์เป็นข้อความที่เหมือนกันคือ "Hello world!" แต่เก็บไว้ในที่อยู่ที่แตกต่างกันสามที่

โปรดสังเกตว่า เราไม่สามารถใช้โอเปอเรเตอร์ & ในการหาที่อยู่ของนิพจน์ที่เป็นค่าคงที่ของข้อมูลแบบพื้นฐานอื่นๆได้

7.2.1 การแจ้งใช้ตัวแปรสายอักขระ

เนื่องจากสายอักขระก็เป็นอาร์เรย์ชนิดขึ้น ถ้าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรที่เก็บข้อความใดๆ เราก็ทำได้เหมือนกับการแจ้งใช้อาร์เรย์มิติเดียว ตัวอย่างการแจ้งใช้ ตัวแปรสายอักขระ เช่น

```
char str1[] = {'A', 'B', 'C', 'D', 0};
char str2[10] = {'A', 'B', 'C', 'D', 0};
char str3[] = "ABCD";
char *str4 = "ABCD";
char *str5 = "ABCD\0";
```

และเราจะได้ตัวแปร `str1` ที่เป็นอาร์เรย์ ขนาด 5 หน่วย `str2` เป็นอาร์เรย์ขนาด 10 หน่วยแบบ `char` ตัวแปร `str3` ก็เป็นอาร์เรย์เช่นกัน มีขนาดเท่ากับ 5 ไบต์ และเราก็กำหนดข้อมูลเริ่มต้นที่เก็บไว้ในอาร์เรย์ด้วย (เราจะต้องนับ `'\0'` ด้วย) ดังนั้น `str1` และ `str3` จึงเหมือนกันทั้งขนาดและข้อความที่เก็บอยู่ในอาร์เรย์ ในขณะที่ `str4` และ `str5` เป็นพอยน์เตอร์แบบ `char` ที่ชี้ไปยังข้อความที่เป็นนิพจน์ค่าคงที่ และนิพจน์ทั้งสองมีขนาดของหน่วยความจำเท่ากับ 5 และ 6 ไบต์ตามลำดับ

ตัวอย่างการแจ้งใช้ตัวแปรที่ผิด เช่น

```
char str6[2] = {'A', 'B', 'C', 'D', 0};
char str7[4] = "ABCD";
char str8[] = "";
```

เพราะอาร์เรย์ที่เราใช้จะต้องสามารถเก็บข้อความที่เป็นค่าเริ่มต้นได้ครบทุกตัวอักษรและอย่างถูกต้อง แต่ตัวอย่างการแจ้งใช้ทั้งสองไม่เป็นไปตามเงื่อนไขนี้ สำหรับการแจ้งใช้ตัวแปร `str8` แม้ว่าจะถูกหลักไวยากรณ์แต่ไม่มีประโยชน์เพราะตัวแปรนี้เป็นอาร์เรย์ขนาดหนึ่งไบต์เท่านั้น และใช้เก็บข้อความว่างเปล่าซึ่งหมายความว่า ตัวอักขระตัวแรก(และตัวเดียวเท่านั้น)ในอาร์เรย์มีค่าเป็นศูนย์ และเราไม่สามารถใช้เก็บค่าอื่นๆได้ถ้าเราจะใช้อาร์เรย์นี้ในการเก็บข้อความ เพราะมีกฎการใช้สายอักขระอยู่ว่า สายอักขระใดๆจะต้องมีตัวอักขระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีค่าเท่ากับศูนย์ ในกรณีอาร์เรย์มีหน่วยความจำเพียงหนึ่งไบต์เท่านั้น ถ้าเราต้องการเก็บสายอักขระก็จะเป็นสายอักขระว่างเปล่าเท่านั้น

แม้ว่า เราจะใช้พอยน์เตอร์หรืออาร์เรย์ได้ในการเก็บข้อความใดๆก็ตาม แต่ก็มี ความแตกต่างระหว่างทั้งสองสิ่ง เพราะถ้าเราใช้ ตัวแปรอาร์เรย์ ซึ่งทำหน้าที่คล้ายพอยน์เตอร์ เราไม่สามารถกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความอื่นได้ ถ้าเราใช้พอยน์เตอร์เราสามารถกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความใดๆก็ได้ที่เราต้องการแต่อย่างไรก็ตามเราจะต้องคำนึงถึงที่อยู่และหน่วยความจำที่เก็บข้อความด้วย ตัวอย่างเช่น

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    char storage[255] = {0};
    char *cpointer = "XXXXX";

    printf("Please enter any message : ");
    scanf("%s", cpointer);
    printf("Input string = %s\n", cpointer);

    printf("Please enter any message : ");
    scanf("%s", storage);
    printf("Input string = %s\n", storage);

    return 0;
}
```

เราได้แจ้งใช้ ตัวแปรพอยน์เตอร์ cpointer และกำหนดให้ชี้ไปยังบริเวณหน่วยความจำที่เก็บข้อความ "XXXXX" และเมื่อเราผ่านพอยน์เตอร์นี้ ให้เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน scanf() เพื่อใช้เก็บข้อความที่อ่านได้จากแป้นพิมพ์ แต่เนื่องจากว่า มีหน่วยความจำเพียง 5 ไบต์เท่านั้น ถ้าเราป้อนข้อความที่ยาวเกินไป ก็จะมีปัญหาได้ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปร storage ที่เป็นอาร์เรย์ขนาด 255 ตัวอักษร ถ้าเราผ่านตัวแปรนี้ให้ฟังก์ชัน scanf() เราก็สามารถป้อนข้อความที่มีความยาวหลายตัวอักษรได้ ถ้าเราต้องการป้องกันไม่ให้ฟังก์ชัน scanf() อ่านข้อมูลจากแป้นพิมพ์และเก็บข้อความที่ยาวเกินไป เราก็สามารถกำหนดจำนวนของตัวอักษรที่เราต้องการเก็บได้ เช่น

```
printf("Please enter any message(max. 5 chars): ");
scanf("%5s", cpointer);
printf("Input string = %s\n", cpointer);
```

ในกรณีนี้ฟังก์ชันจะเก็บข้อมูลที่เป็นตัวอักษรลงในหน่วยความจำที่พอยน์เตอร์ cpointer กำลังชี้ไป เป็นจำนวนสูงสุด 5 ตัวเท่านั้น

7.2.2 การกำหนดค่าของตัวแปรสายอักขระ

การกำหนดค่าของอาร์เรย์ให้เป็นข้อความนั้น เราไม่สามารถใช้โอเปอเรเตอร์ = ได้โดยตรง เช่น ถ้า a เป็นอาร์เรย์ที่ใช้เก็บข้อความ และข้อมูลแต่ละตัวมีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์ และเราต้องการกำหนดให้เก็บข้อความ เช่น "Hello World!" เราก็ไม่สามารถเขียนคำสั่งต่อไปนี้ได้

```
a = "Hello World!";
```

เพราะเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ได้ (อาร์เรย์ไม่ใช่พอยน์เตอร์) ถ้าเราต้องการจะเก็บข้อความใดๆลงในอาร์เรย์ เราก็ต้องใช้วิธีการเรียกใช้ฟังก์ชัน เช่น ฟังก์ชันมาตรฐาน strcpy() ที่นิยามไว้ใน <string.h> ตัวอย่างการใช้งาน เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char a[20] = "XXXXXXXXXX";

    printf("%s\n", a);

    strcpy(a, "ABCD");
    printf("%s\n", a);

    strcpy(a, "0123456789");
    printf("%s\n", a);

    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน strcpy() จะทำหน้าที่คัดลอกข้อความต้นฉบับใดๆที่เราต้องการไปยังอาร์เรย์ a โดยข้อความที่มีอยู่เดิมจะถูกเขียนทับโดยข้อความใหม่ และขนาดของข้อความใน a จะเป็นขนาดของข้อความใหม่ (โปรดสังเกตว่า ขนาดของอาร์เรย์ a ยังคงเท่าเดิม)

ความแตกต่างระหว่างตัวอักขระกับสายอักขระที่มีเพียงตัวอักขระตัวเดียว จะสังเกตได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
'A'
"A"
```

ในบรรทัดแรก เป็นนิพจน์ที่เป็นตัวอักขระ ในขณะที่ในบรรทัดที่สองเป็นสายอักขระขนาดหนึ่งตัวอักษร ถ้าสมมติว่า a เป็นอาร์เรย์แบบ char ขนาด 20 ไบต์ และถ้าเราเขียนว่า

```
a[0] = 'A';
a[0] = "A";
```

คำสั่งในบรรทัดแรกถือว่าถูกต้อง แต่ในบรรทัดที่สองจะผิดหลักไวยากรณ์ เพราะ ถ้าเราอ่านค่านิพจน์ที่เป็นสายอักขระ เราก็จะได้หมายเลขที่อยู่ของสายอักขระนี้ในหน่วยความจำ ดังนั้นคำสั่งในบรรทัดที่สองจึงไม่ถูกต้อง

7.2.3 การหาความยาวของสายอักขระ

การหาความยาวของสายอักขระใดๆ เราจะใช้ฟังก์ชันมาตรฐาน `strlen()` ที่นิยามไว้ในแฟ้มส่วนหัว `<string.h>` การใช้งานฟังก์ชันนี้ ก็เพียงผ่านที่อยู่ของสายอักขระ (ในรูปของพอยน์เตอร์) เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน และเมื่อฟังก์ชันทำงานจบก็จะได้ขนาดของสายอักขระซึ่งเป็นจำนวนของตัวอักขระที่มีอยู่ ทั้งหมดก่อนตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์ ลองพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char string[10] = {
        'X', 'X', 'X', 'X', 'X',
        'X', 'X', 'X', 'X', '\0'
    };

    string[0] = 'H';
    string[1] = 'e';
    string[2] = 'l';
    string[3] = 'l';
    string[4] = 'o';
    printf ("%s\n", string);
    printf ("size of string = %d\n",
           strlen(string));

    string[5] = '\0';
    printf ("After setting string[5] to zero:");
    printf (" %s\n", string);
    printf ("size of string = %d\n",
           strlen(string));

    string[1] = '\0';
    printf ("After setting string[1] to zero:");
    printf (" %s\n", string);
    printf ("size of string = %d\n",
           strlen(string));
```

```

    return 0;
}

```

ผลการทำงานของโปรแกรมจะเป็นดังนี้

```

HelloXXXX
size of string = 9
After setting string[5] to zero: Hello
size of string = 5
After setting string[1] to zero: H
size of string = 1

```

การใช้งานตัวแปรที่เป็นสายอักขระก็จะเกี่ยวข้องกับการประมวลผลตัวอักขระแต่ละตัวหรือหลายๆตัว ในการใช้งานสายอักขระนั้น เราจะต้องคำนึงถึงเสมอว่าเราจะไม่ใช่สายอักขระเก็บข้อความที่มีความยาวเกินเนื้อที่ของหน่วยความจำที่ได้จัดสรรไว้ เช่น ถ้าเราใช้อาร์เรย์ขนาด 10 หน่วย ในการเก็บข้อความ เราก็จะเก็บได้ไม่เกิน 9 ตัวอักขระ ถ้าเราพยายามเก็บข้อความที่ยาวเกินไป ปัญหา ก็จะเกิดขึ้นได้เมื่อโปรแกรมทำงาน

7.2.4 อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์

นอกจากข้อมูลแบบพื้นฐานต่างๆแล้ว อาร์เรย์ยังสามารถเก็บพอยน์เตอร์ไว้ในตัวได้ พอยน์เตอร์ทั้งหลายเหล่านี้ อาจจะเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลพื้นฐานอื่นๆแบบใดแบบหนึ่ง หรือชี้ไปยังอาร์เรย์ของข้อมูลชนิดใดชนิดหนึ่ง หรืออาจจะเป็นข้อมูลแบบโครงสร้างชนิดอื่น

ตัวอย่าง เช่น เราต้องการแจ้งใช้ อาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์หลายๆตัว ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ int ถ้าเรากำหนดไว้ว่า อาร์เรย์ มีขนาดเท่ากับ 5 ดังนั้นอาร์เรย์นี้ก็สามารถเก็บพอยน์เตอร์ได้ 5 ตัว

```

int *a_of_p[5] = {0,0,0,0,0};
int i=3, j=4, k=5;

```

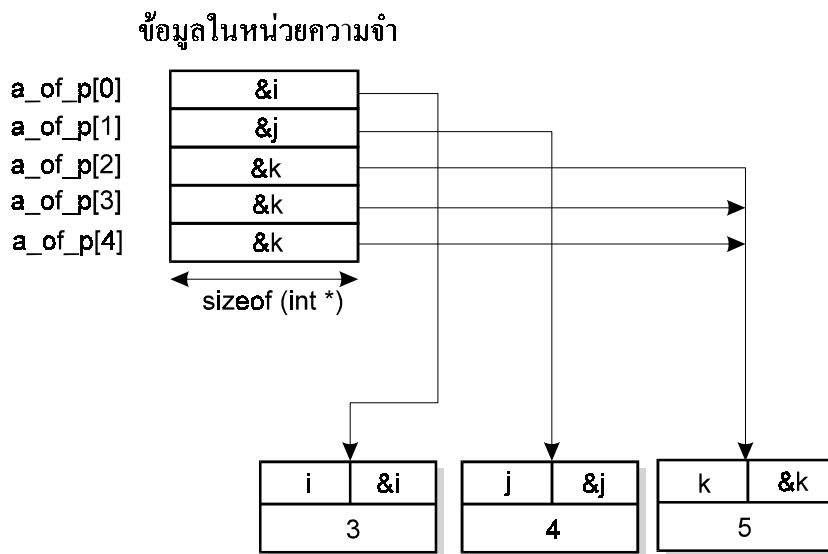
ในขั้นตอนนี้เราติดตั้งให้พอยน์เตอร์ในอาร์เรย์มีค่าเป็นศูนย์ทุกตัว ซึ่งหมายความว่า พอยน์เตอร์ทั้งห้าตัวเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ (Null Pointer)

```

a_of_p[0] = &i;
a_of_p[1] = &j;
a_of_p[2] = &k;
a_of_p[3] = a_of_p[2];
a_of_p[4] = a_of_p[3];

```

จากนั้นเราก็กำหนดให้พอยน์เตอร์แต่ละตัวชี้ไปยังข้อมูลแบบ `int` เช่น ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร `i`, `j` และ `k` เป็นต้น

จากตัวอย่าง มีพอยน์เตอร์จำนวนสามตัวในอาร์เรย์ ที่อ้างถึงแหล่งข้อมูลเดียวกัน คือชี้ไปยังแหล่งข้อมูลของตัวแปร `k` ในกรณีนี้ เราสามารถใช้พอยน์เตอร์ตัวใดก็ได้ในสามตัวเข้าถึงตัวแปร `k` โดยทางอ้อมได้และโปรดสังเกตว่า `a_of_p[index]` ให้ค่าที่เป็นที่อยู่ ซึ่ง `index` เป็นตัวแปรแบบ `int` มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 4 ดังนั้นจึงหมายความว่า `a_of_p[index]` ทำหน้าที่เหมือนพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ `int` ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลที่ถูกลบไว้ในแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์นี้กำลังชี้ไป เราก็ต้องเขียนว่า `*a_of_p[index]` ซึ่งมีเครื่องหมายดอกจันตรงหน้าอยู่ข้างหน้า

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    int *a_of_p[5] = {0,0,0,0,0};
    int i=3, j=4, k=5;
    int index;

    a_of_p[0] = &i;
    a_of_p[1] = &j;
    a_of_p[2] = &k;
    a_of_p[3] = a_of_p[2];
    a_of_p[4] = a_of_p[3];

    for(index=0; index < 5; index++)
        printf("%4d", *a_of_p[index]);
    printf("\n");

    *a_of_p[2] += 100;
```



```

    for(index=0; index < 5; index++)
        printf("%4d", *a_of_p[index]);
    printf("\n");

    return 0;
}

```

ผลการทำงานของโปรแกรมคือ

```

    3   4   5   5   5
    3   4 105 105 105

```

จากผลการทำงานของโปรแกรม เราจะเห็นได้ว่า ถ้าเราเปลี่ยนแปลงค่าของ

```

    *a_of_p[2]
    *a_of_p[3]
    *a_of_p[4]

```

นิพจน์ใดนิพจน์หนึ่ง ค่าของแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์กำลังชี้ไป ก็ไปเปลี่ยนไป เพราะพอยน์เตอร์ทั้งสามชี้ไปยังแหล่งข้อมูลเดียวกัน คือ ตัวแปร `k` ตามปกติแล้วพอยน์เตอร์แต่ละตัวของอาร์เรย์จะถูกกำหนดให้ชี้ไปยังแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ก็เพราะเหตุผลที่ว่า ถ้าเราใช้พอยน์เตอร์มากกว่าหนึ่งตัวในการอ้างอิงแหล่งข้อมูลเดียวกัน ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ เพราะจะทำให้ตรวจสอบได้ยากกว่าพอยน์เตอร์ตัวใดและในในเวลาใดเราได้ใช้ในการเปลี่ยนแปลงค่าของข้อมูล

ตัวอย่างต่อไปที่แสดงให้เห็นการใช้งานของอาร์เรย์ที่มีพอยน์เตอร์คือ การสร้างอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์และชี้ไปยังข้อความหรือสายอักขระ เช่น

```

char *days[] = {
    "Sunday", "Monday", "Tuesday", "Wednesday",
    "Thursday", "Friday", "Saturday"
};

```

`days` เป็นอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ทั้งหมด 7 ตัว โดยที่พอยน์เตอร์แต่ละตัวชี้ไปยังสายอักขระซึ่งเป็นชื่อของวันในภาษาอังกฤษ ดังนั้นนิพจน์ต่อไปนี้

```

days[0]   days[1]   days[2]   days[3]
days[4]   days[5]   days[6]

```

จึงทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ที่เก็บหมายเลขที่อยู่เริ่มต้นของข้อความ ต่างๆ ในหน่วยความจำ ซึ่งหมายถึงสายอักขระนั่นเอง ดังนั้นเราสามารถกล่าวได้ว่าตัวแปร `days` คืออาร์เรย์ของสายอักขระ

7.2.5 ตัวอย่างการเรียงสายอักขระในอาร์เรย์

เพื่อให้เห็นตัวอย่างของการใช้อาร์เรย์ที่เก็บที่อยู่ของสายอักขระต่างๆ (อาร์เรย์ของสายอักขระ) เรา มาลองเรียนรู้วิธีการง่ายๆ ในการเรียงข้อความตามลำดับตัวอักษร สำหรับการเรียงข้อมูล เราจะต้องมีการ เปรียบเทียบข้อมูลเป็นคู่ๆ ว่า ข้อมูลใดมีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่ากัน ซึ่งสำหรับการเปรียบเทียบนี้ เราก็ต้อง กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้น เช่น ถ้าข้อมูลในที่นี้หมายถึง ข้อความหรือสายอักขระ แล้วเราจะเปรียบเทียบกันอย่างไร จึงจะรู้ว่าข้อความไหนจะมาก่อนหรือหลัง สำหรับการเปรียบเทียบข้อความเราจะใช้ฟังก์ชัน `strcmp()` ซึ่งเป็นฟังก์ชันมาตรฐาน ในการเปรียบเทียบระหว่างข้อความ

```
int strcmp(const char *s1, const char *s2);
```

ถ้า `s1` มีค่ามากกว่า `s2` ฟังก์ชันก็จะให้ค่าที่มากกว่าศูนย์กลับคืน ถ้า `s1` และ `s2` มีค่าเท่ากันก็ให้ค่าที่จะ เท่ากับศูนย์ ถ้าสายอักขระ `s1` มีค่าน้อยกว่า `s2` ก็จะได้ค่าที่น้อยกว่าศูนย์ เช่น

```
strcmp("aaa", "aaaa")
```

จะได้ค่าที่น้อยกว่า ศูนย์ เพราะตัวอักขระสามตัวแรกของทั้งสองสายอักขระมีค่าเท่ากัน แต่เนื่องจาก พารามิเตอร์ตัวแรกมีความยาวน้อยกว่า ดังนั้น พารามิเตอร์ตัวแรกจึงมีค่าน้อยกว่าพารามิเตอร์ตัวที่สอง

```
strcmp("aaa", "AAA")
```

นิพจน์นี้ จะให้ค่าที่มากกว่าศูนย์ เนื่องจากฟังก์ชันจะเปรียบเทียบตัวอักขระแต่ละตัวจากสายอักขระทั้งสอง ไปทีละตัว และค่าของตัวอักษร 'a' มีค่ามากกว่าค่าของตัวอักษร 'A' ดังนั้นฟังก์ชันจึงให้ค่าที่มากกว่า ศูนย์ โปรดสังเกตว่า ฟังก์ชัน `strcmp()` จะเปรียบเทียบตัวอักขระโดยเน้นความแตกต่างระหว่างตัวพิมพ์ ใหญ่และเล็กด้วย

สำหรับการเรียงข้อความตามลำดับ เราจะใช้วิธีการเรียงแบบ Bubble Sort เพราะง่ายต่อการใช้งานและเรา ก็ได้ทำความรู้จักไปแล้ว แต่ก่อนที่เราจะใช้ฟังก์ชัน `bubble_sort()` เราจะต้องสร้างฟังก์ชันที่ใช้สำหรับการ เปรียบเทียบสายอักขระขึ้นก่อน เนื่องจากว่า ฟังก์ชัน `bubble_sort()` ต้องการพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยัง ฟังก์ชันที่ใช้เปรียบเทียบพารามิเตอร์สองตัวว่าพารามิเตอร์ตัวแรกมีค่ามากกว่า พารามิเตอร์ตัวที่สองหรือไม่

```
int IsGreater(const void *s1, const void *s2)
{
    return (strcmp(*(const char **)s1,
                  *(const char **)s2) > 0);
}
```

s1 และ s2 เป็นพอยน์เตอร์อเนกประสงค์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ แต่เนื่องจากว่าข้อมูลของอาร์เรย์แต่ละตัวเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังสายอักขระ ดังนั้นเมื่อเราแปลงแบบของพอยน์เตอร์อเนกประสงค์เพื่อนำไปใช้งานต่อ เราจะต้องแปลงให้เป็นแบบของพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์ จากนั้นจึงใช้โอเปอเรเตอร์ * วางไว้ข้างหน้าสำหรับอ่านค่า และค่าที่ได้จากนิพจน์ทั้งสองตามลำดับ คือ ที่อยู่ของสายอักขระสองสายที่เราต้องการนำมาเปรียบเทียบค่ากันโดยใช้ฟังก์ชัน strcmp()

โปรแกรมสมบูรณ์แบบที่แสดงให้เห็นการเรียงข้อความหลายๆข้อความที่มีอาร์เรย์เก็บที่อยู่ของข้อความเหล่านี้ไว้ ตัวอย่างข้างล่างนี้ ตัวแปร a ทำหน้าที่เป็นอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ และพอยน์เตอร์แต่ละตัวก็จะชี้ไปยังข้อความ(สายอักขระ) ต่างๆ

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>

void bubble_sort
( void * array,
  size_t n,
  size_t keysize,
  int (*is_greater)(const void *, const void *) )
{
    size_t i, j;
    size_t n_exch = 0;

    char *a = (char *)array;
    void *tmp = malloc(keysize+1);
    void *p1, *p2;

    for (i=0; i < n; i++)
    {
        for (j=1; j < n ; j++)
        {
            p1 = (void *)(a + keysize*(j-1));
            p2 = (void *)(a + keysize*(j));
            if ( is_greater(p1, p2) )
            {
                memcpy(tmp, p1, keysize);
                memcpy( p1, p2, keysize);
                memcpy( p2,tmp, keysize);
                n_exch++;
            }
        }
        if (n_exch==0) break;
        else n_exch=0;
    }
}
```

```

    free(tmp);
}

int IsGreater(const void *s1, const void *s2)
{
    return (strcmp(*(const char **)s1,
                  *(const char **)s2) > 0);
}

int main()
{
    char *a[] = {
        "strcpy"    , "strlen"  ,
        "strncmp"   , "strchr"  ,
        "strstr"    , "strcat"  ,
        "strncpy"   , "strncat" ,
        "strtok"    , "strdup"  ,
        "strstr"    , "strpbrk"
    };

    int i, size, keysize;

    keysize = sizeof(char *);
    size = sizeof(a) / keysize;

    bubble_sort(a, size, keysize, IsGreater);

    for(i=0; i < size; i++)
        printf("%s\n", a[i]);

    return 0;
}

```

ถ้าเราต้องการตรวจสอบการทำงานของฟังก์ชันที่ใช้ในการเรียงข้อความ เราก็น่าจะลองสร้างข้อความหลายๆข้อความและมีขนาดที่แตกต่างกันไป เช่น การสร้างข้อความโดยสุ่ม

```

static const char ch_table[] =
    "abcdefghijklmnopqrstuvwxyzABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ";

```

ฟังก์ชัน `mkstr()` ใช้ในการสร้างสายอักขระที่มีความยาวเท่ากับ `len` และตัวอักขระแต่ละตัวจะได้จากสุ่มโดยใช้ฟังก์ชัน `rand()` และตัวอักขระเหล่านี้จะเป็นสมาชิกตัวใดตัวหนึ่งของอาร์เรย์ `ch_table` เท่านั้น

```

char *mkstr(int len)
{
    register unsigned i;
    int n = strlen(ch_table);
    char *new_str = malloc((len+1)*sizeof(char));

```

```
    assert(new_str);

    for(i=0; i < len; i++) {
        new_str[i] = ch_table[rand() % n];
    }
    new_str[len]= '\0'; /* null-terminated */

    return new_str;
}

void delstr(char *s)
{
    if(s) free(s);
}
```

ฟังก์ชัน `delstr()` จะใช้ในการปล่อยหน่วยความจำที่จองไว้สำหรับสายอักขระให้ว่าง

ตัวอย่าง เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <assert.h>

/* function prototypes */

char *mkstr (int);
extern void delstr (char *);
void bubble_sort (void *,size_t, size_t,
    int (*is_greater)(const void *, const void *));

#define N_STRING    100
#define LEN         60

int main()
{
    char *a[N_STRING] = {0};
    int  i, size, keysize;

    keysize = sizeof(char *);
    size     = sizeof(a) / keysize;

    for(i=0; i < size; i++)
        a[i] = mkstr(LEN);

    bubble_sort(a, size, keysize, IsGreater);

    for(i=0; i < size; i++) {
        printf("%3d) %s\n", i+1, a[i]);
        delstr(a[i]);
    }
}
```

```
    }  
    return 0;  
}
```

ในโปรแกรมตัวอย่างข้างบน เราสร้างข้อความที่มีความยาว 60 ตัวอักขระทั้งหมด 100 ข้อความ แล้วเราก็จะใช้ฟังก์ชัน `bubble_sort()` ในการจัดเรียงข้อความใหม่ตามลำดับ

7.2.6 ฟังก์ชันมาตรฐานจาก <string.h>

สำหรับการประมวลผลตัวอักษรและข้อความที่เป็นสายอักขระ เรามักจะเกี่ยวข้องกับการใช้ฟังก์ชันมาตรฐานต่างๆที่นิยามไว้ใน <string.h> ซึ่งใช้ในหน้าที่และจุดประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ส่วนท้ายของบทนี้จึงเป็นการรวบรวมคำอธิบายสำหรับฟังก์ชันมาตรฐานเหล่านี้บางส่วน รวมทั้งตัวอย่างง่ายๆในการใช้งาน นอกจากนี้ยังได้นำเสนอตัวอย่างของการสร้างฟังก์ชันมาตรฐานแต่ละตัวเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นวิธีการสร้างฟังก์ชันขึ้นใช้ และเข้าใจการทำงานของฟังก์ชันได้ดียิ่งขึ้น

ฟังก์ชัน *memchr()*

<string.h>

■ รูปแบบ

```
void *memchr(const void *s, int c, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาหน่วยความจำขนาดหนึ่งไบต์ที่มีค่าเท่ากับพารามิเตอร์ *c* (ค่าของ *c* จะถูกแปลงเป็น `unsigned char`) ในบริเวณหน่วยความจำของอาร์เรย์ที่มีที่อยู่เริ่มต้นเท่ากับค่าของพอยน์เตอร์ *s* และจะค้นหาในหน่วยความจำทั้งหมดไม่เกิน *n* ไบต์ (มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์) นับตั้งแต่ไบต์ตัวแรกในที่อยู่ที่กำหนดโดยพอยน์เตอร์ *s* เป็นต้นไป เมื่อฟังก์ชันพบไบต์ที่ต้องการในบริเวณหน่วยความจำดังกล่าวก็จะให้ที่อยู่ของไบต์นั้นกลับคืนทันที โดยเก็บไว้ในรูปของพอยน์เตอร์แบบ `void` ถ้าไม่พบไบต์ที่ต้องการก็จะคืนค่าเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

void *memchr(const void *s, int c, size_t n)
{
    if (n > 0) {
        const unsigned char *p = (const unsigned char *)s;
        unsigned char uc = (unsigned char)c;
        do {
            if (*p==uc)
                return ((void *)p);
            p++;
        } while (--n);
    }
    return (NULL);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char str[] = "Hello World!";
    char *cptr;

    cptr = (char *)memchr(str, 'W', strlen(str));
    printf ("%s\n", cptr);
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `memchr()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
int memchr(const void *s1, const void *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละไบต์จากบริเวณหน่วยความจำสองแห่งที่กำหนดโดย `s1` และ `s2` ตามลำดับ พารามิเตอร์ `n` เป็นตัวกำหนดว่า จะต้องเปรียบเทียบข้อมูลที่มีขนาดหนึ่งไบต์เป็นจำนวนกี่ตัว ถ้าข้อมูลจากบริเวณหน่วยความจำทั้งสองแห่งมีข้อมูลอย่างน้อย `n` ตัวแรกที่เหมือนกัน ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเท่ากับศูนย์กลับคืน ถ้าไม่เป็นเช่นนั้น ฟังก์ชันก็จะเปรียบเทียบจนกว่าจะพบว่ามีข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์จากทั้งสองแห่งที่มีค่าไม่เท่ากัน และก็จะเปรียบเทียบไบต์ทั้งสองในเชิงตัวเลขว่าตัวใดมีค่ามากกว่ากัน ถ้าข้อมูลจาก `s1` มีค่ามากกว่า `s2` ค่าที่ได้จากฟังก์ชันจะเป็นบวก และถ้ามีค่าน้อยกว่าก็จะให้ค่าที่เป็นลบ

ค่ากลับคืนของฟังก์ชัน	ความหมาย
น้อยกว่าศูนย์	<code>s1</code> มีค่าน้อยกว่า <code>s2</code>
เท่ากับศูนย์	<code>s1</code> มีค่าเท่ากับ <code>s2</code>
มากกว่าศูนย์	<code>s1</code> มีค่ามากกว่า <code>s2</code>

ตามปกติแล้ว ฟังก์ชันนี้จะใช้สำหรับการเปรียบเทียบค่าของข้อมูลจากสองอาร์เรย์หรือสายอักขระ

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

int memcmp(const void *s1, const void *s2, size_t n)
{
    unsigned char *p1, *p2;

    if (n==0) {
        return(0);
    }
    p1 = (unsigned char *)s1;
    p2 = (unsigned char *)s2;
    while (*p1++ == *p2++)
        if (--n == 0)
            return (0);
    return (*(p1-1) - *(p2-1));
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[] = "AAA";
    char s2[] = "BBB";
    int ret;

    ret = memcmp(s1, s2, strlen(s1));
    printf("s1 is %s than s2\n",
        (ret > 0) ? "greater" : "less");

    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memcpy()*

<string.h>

■ รูปแบบ

```
void *memcpy (void *s1, const void *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชัน *memcpy()* จะนำค่าของข้อมูลจำนวน *n* ไบต์ จาก *s2* ไปใส่ไว้ในบริเวณหน่วยความจำที่กำหนดโดย *s1* ฟังก์ชันนี้ให้ที่อยู่ของ *s1* กำลังชี้ไปเป็นค่ากลับคืน ข้อมูลจำนวน *n* ไบต์ที่มีอยู่เดิมใน *s1* จะถูกเขียนทับโดยข้อมูลจาก *s2*

ฟังก์ชันนี้จะทำงานไม่ถูกต้อง ถ้า *s1* และ *s2* ใช้บริเวณหน่วยความจำร่วมกัน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

void *memcpy (void *s1, const void *s2, size_t n)
{
    if (n > 0) {
        unsigned char      *p=(unsigned char *)s1;
        const unsigned char *q=(const unsigned char *)s2;
        do {
            *p++ = *q++;
        } while (--n);
        return s1;
    }
    return (NULL);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char  src[] = "-----";
    char dest[] = "0123456789";
    char *ptr;

    printf("source : %s\n", src);
    printf("destination before memcpy : %s\n",
           dest);
    ptr = (char *)memcpy(dest, src, strlen(src));

    if (ptr)
        printf("destination after memcpy : %s\n",
               dest);
    else
        printf("memcpy failed\n");
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memmove()*

<string.h>

■ รูปแบบ

```
void *memmove (void *s1, const void *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชัน *memmove()* ทำงานในลักษณะเดียวกันกับ *memcpy()* แต่สามารถใช้ได้ในกรณีที่ *s1* และ *s2* มีบริเวณหน่วยความจำร่วมกัน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

void *memmove (void *s1, const void *s2, size_t n)
{
    if (n > 0) {
        size_t sn;
        unsigned char *st,*t,*p = (unsigned char *)s1;
        const unsigned char *q = (const unsigned char *)s2;

        st = malloc( n*sizeof(unsigned char) );
        for (t=st,sn=n; sn--; ) {
            *t++ = *q++;
        }
        for (t=st,sn=n; sn--; ) {
            *p++ = *t++;
        }
        free(st);
        return s1;
    }
    return (NULL);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char text[] = "0123456789";
    char *src = (text+5), *dest = (text+0);
    char *ptr;

    printf("destination before memmove : %s\n",
           dest);
    ptr = (char *)memmove(dest, src, strlen(src));

    if (ptr)
        printf("destination after memmove : %s\n",
               dest);
    else
        printf("memmove failed\n");
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `memset()`

`<string.h>`

■ รูปแบบ

```
void *memset(void *s, int c, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชัน `memset()` เขียนข้อมูลจำนวน `n` ไบต์ลงในหน่วยความจำที่กำหนดโดย `s` ซึ่งค่าของข้อมูล `n` ตัวแรกในพื้นที่หน่วยความจำนั้นทุกตัวจะมีค่าเท่ากับ `c` (จะถูกแปลงเป็น `unsigned char`) ฟังก์ชันจะให้หมายเลขที่อยู่ที่เป็นค่าของ `s` เป็นค่ากลับคืน

ตามปกติแล้วเราจะใช้ฟังก์ชันนี้ในการติดตั้งค่าเริ่มต้นของอาร์เรย์ เช่น ติดตั้งค่าเริ่มต้นให้ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์เป็นศูนย์ โดยใช้ ศูนย์เป็นพารามิเตอร์สำหรับ `c`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

void *memset (void *s, int c, size_t n)
{
    if (n > 0) {
        unsigned char *p = (unsigned char *)s;
        unsigned char uc = (unsigned char)c;
        do {
            *p++ = uc;
        } while (--n);
    }
    return (s);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char text[] = "0123456789";

    printf ("text before memset : %s\n", text);
    memset (text, '-', strlen(text) - 5);
    printf ("text after memset : %s\n", text);
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `strcasecmp()`

`<string.h>`

■ รูปแบบ

```
int strcasecmp (const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระ `s1` กับ `s2` โดยไม่คำนึงถึงว่า ตัวอักขระแต่ละตัวที่ใช้เปรียบเทียบกันจะเป็นตัวพิมพ์ใหญ่หรือเล็ก (ตัวอักขระจะถูกแปลงเป็นตัวพิมพ์เล็กก่อนแล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกันเป็นคู่ๆไป) ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนที่เป็นศูนย์ ถ้า `s1` มีค่าเท่ากับ `s2` ถ้าสายอักขระทั้งสองไม่เท่ากัน ฟังก์ชันจะให้ค่าเป็นบวก ถ้า `s1` มีค่ามากกว่า `s2` หรือ ถ้ามีค่าน้อยกว่า ก็จะให้ค่าที่เป็นลบ

สายอักขระทั้งสองจะต้องลงท้ายด้วย `'\0'` เพราะตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์จะใช้ในการกำหนดความยาวของสายอักขระ

สำหรับการสร้างฟังก์ชันนี้ เราจะใช้ตารางช่วย ตารางนี้คืออาร์เรย์ของข้อมูลแบบ `unsigned char` เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการแปลงตัวอักขระจากตัวพิมพ์ใหญ่ เป็นตัวพิมพ์เล็ก (เช่น จาก `'A'` เป็น `'a'`) เพื่อเพิ่มความเร็วในการทำงานของฟังก์ชัน และถ้าเราไม่ใช้อาร์เรย์ในลักษณะนี้เราก็ ต้องใช้ฟังก์ชัน `lowercase()` แทน

```
static const unsigned char charmap[] =
{
'\000', '\001', '\002', '\003', '\004', '\005', '\006', '\007',
'\010', '\011', '\012', '\013', '\014', '\015', '\016', '\017',
'\020', '\021', '\022', '\023', '\024', '\025', '\026', '\027',
'\030', '\031', '\032', '\033', '\034', '\035', '\036', '\037',
'\040', '\041', '\042', '\043', '\044', '\045', '\046', '\047',
'\050', '\051', '\052', '\053', '\054', '\055', '\056', '\057',
'\060', '\061', '\062', '\063', '\064', '\065', '\066', '\067',
'\070', '\071', '\072', '\073', '\074', '\075', '\076', '\077',
'\100', '\141', '\142', '\143', '\144', '\145', '\146', '\147',
'\150', '\151', '\152', '\153', '\154', '\155', '\156', '\157',
'\160', '\161', '\162', '\163', '\164', '\165', '\166', '\167',
'\170', '\171', '\172', '\133', '\134', '\135', '\136', '\137',
'\140', '\141', '\142', '\143', '\144', '\145', '\146', '\147',
'\150', '\151', '\152', '\153', '\154', '\155', '\156', '\157',
'\160', '\161', '\162', '\163', '\164', '\165', '\166', '\167',
'\170', '\171', '\172', '\173', '\174', '\175', '\176', '\177',
'\200', '\201', '\202', '\203', '\204', '\205', '\206', '\207',
'\210', '\211', '\212', '\213', '\214', '\215', '\216', '\217',
'\220', '\221', '\222', '\223', '\224', '\225', '\226', '\227',
'\230', '\231', '\232', '\233', '\234', '\235', '\236', '\237',
'\240', '\241', '\242', '\243', '\244', '\245', '\246', '\247',
'\250', '\251', '\252', '\253', '\254', '\255', '\256', '\257',
'\260', '\261', '\262', '\263', '\264', '\265', '\266', '\267',
'\270', '\271', '\272', '\273', '\274', '\275', '\276', '\277',
'\300', '\301', '\302', '\303', '\304', '\305', '\306', '\307',
'\310', '\311', '\312', '\313', '\314', '\315', '\316', '\317',
'\320', '\321', '\322', '\323', '\324', '\325', '\326', '\327',
'\330', '\331', '\332', '\333', '\334', '\335', '\336', '\337',
'\340', '\341', '\342', '\343', '\344', '\345', '\346', '\347',
'\350', '\351', '\352', '\353', '\354', '\355', '\356', '\357',
'\360', '\361', '\362', '\363', '\364', '\365', '\366', '\367',
'\370', '\371', '\372', '\373', '\374', '\375', '\376', '\377'
};
```

หมายเหตุ สำหรับดอสหรือวินโดวส์ ฟังก์ชันนี้จะใช้ชื่อว่า `strcmapi()`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

int strcasecmp (const char *s1, const char *s2)
{
    const unsigned char *cm = charmap,
        *p = (const unsigned char *)s1,
        *q = (const unsigned char *)s2;

    while (cm[*p] == cm[*q++]) {
        if (*p++ == '\0')
            return (0);
    }
    return (cm[*p] - cm[*q-1]);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#ifdef UNIX
#define strcasecmp strcmpi
#endif

int main()
{
    char s1[] = "AbCdefG";
    char s2[] = "aBCDEFg";

    if (strcasecmp(s1,s2)==0)
        printf("s1 and s2 are equal.\n");
    else
        printf("s1 and s2 are different.\n");
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `strncasecmp()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
int strncasecmp (const char *s1, const char *s2,
                size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในหน้าที่เดียวกันกับฟังก์ชัน `strcasecmp()` เพียงจำกัดอยู่แค่ `n` ไบต์แรกของข้อมูลที่มีอยู่ (ยกเว้นในกรณีที่สายอักขระ `s1` มีความยาวน้อยกว่าค่าของ `n` ซึ่งในกรณีนี้ จะไม่มีความแตกต่างระหว่างฟังก์ชันทั้งสอง)

หมายเหตุ สำหรับดอสหรือวินโดวส์ ฟังก์ชันนี้จะใช้ชื่อว่า `strncmpi()`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
int strncasecmp (const char *s1, const char *s2, size_t n)
{
    if (n > 0) {
        const unsigned char *cm = charmap,
            *p = (const unsigned char *)s1,
            *q = (const unsigned char *)s2;
        do {
            if (cm[*p] != cm[*q++])
                return (cm[*p] - cm[*q-1]);
            if (*p++ == '\0')
                break;
        } while (--n);
    }
    return (0);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#ifdef UNIX
#define strncasecmp strncmpi
#endif

int main()
{
    char s1[] = "AbCdefG";
    char s2[] = "aBCDEFG";

    if (strncasecmp(s1,s2,strlen(s1))==0)
        printf("s1 and s2 are equal.\n");
    else
        printf("s1 and s2 are different.\n");

    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `strcat()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strcat(char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ จะนำข้อมูลของสายอักขระ `s2` ไปใส่ต่อท้ายสายอักขระ `s1` และตัวระบุ `'\0'` ที่อยู่ท้าย `s1` จะถูกเขียนทับโดยตัวอักขระตัวแรกของ `s2` และเมื่อฟังก์ชันจบการทำงาน `s1` ก็จะมีมีความยาวเท่ากับ `strlen(s1) + strlen(s2)` และมีตัวระบุ `'\0'` อยู่ข้างท้าย และค่าที่ได้จากฟังก์ชันจะเป็นที่อยู่เริ่มต้นของสายอักขระ `s1`

โปรดสังเกตว่า สายอักขระ `s1` จะต้องมีหน่วยความจำเพียงพอสำหรับตัวอักขระแต่ละตัวของ `s2` เพราะตัวอักขระจาก `s2` จะถูกทำสำเนาและเก็บต่อท้าย `s1` ไปตามลำดับ ถ้าหน่วยความจำสำหรับ `s1` มีค่าน้อยกว่า `strlen(s1)+strlen(s2)+1` ก็จะทำให้เกิดปัญหาเวลาใช้งาน นอกจากนี้ฟังก์ชัน `strcat()` ตั้งเงื่อนไขไว้อีกว่า `s1` และ `s2` จะต้องเป็นสายอักขระที่ไม่ใช่ตัวเดียวกัน หรือใช้หน่วยความจำร่วมกัน

ตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง เช่น

```
char *s[] = "Hello World!";
strcat (s+4, s);
strcat (s, s);
```

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

char *strcat (char *s1, const char *s2)
{
    char *s = s1;

    while (*s1) ++s1;
    while ((*s1++ = *s2++) != '\0');
    return(s);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s[20] = "Hello ";

    printf("%s", strcat(s, "World!\n"));
    return 0;
}
```


■ รูปแบบ

```
char *strchr(const char *s, int c);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันจะค้นหาตำแหน่งของตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับ `c` (ค่าของ `c` จะถูกแปลงเป็น `char`) ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ `NULL` ถ้าไม่พบว่ามีข้อมูลใดๆในบริเวณหน่วยความจำที่อ้างถึง มีค่าเท่ากับ `c`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

char *strchr(const char *s, int c)
{
    char ch = (char)c;

    for ( ; ; ++s) {
        if (*s == ch)
            return ((char *)s);
        if (*s == '\0')
            return(NULL);
    }
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s[12];
    char *ptr, ch = 'W';

    strcpy(s, "Hello World!");
    ptr = strchr(s, ch);
    if (ptr)
        printf("The character %c is at position: %d\n",
            ch, (int)(ptr-s));
    else
        printf("The character was not found\n");
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `strcmp()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
int strcmp(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้เปรียบเทียบระหว่างสายอักขระ `s1` และ `s2` เพื่อดูว่า ค่าของสายอักขระ `s1` มีค่ามากกว่า `s2` หรือไม่ ถ้า `s1` มีค่าเท่ากับ `s2` แล้วฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเท่ากับศูนย์ ถ้า `s1` มีค่าน้อยกว่า `s2` ค่าที่ได้จะเป็นลบ ถ้า `s1` มีค่ามากกว่า `s2` ก็ได้ค่าที่จะเป็นบวก

ค่ากลับคืนของฟังก์ชัน	ความหมาย
น้อยกว่าศูนย์	<code>s1</code> มีค่าน้อยกว่า <code>s2</code>
เท่ากับศูนย์	<code>s1</code> มีค่าเท่ากับ <code>s2</code>
มากกว่าศูนย์	<code>s1</code> มีค่ามากกว่า <code>s2</code>

ฟังก์ชัน `strcmp()` มักจะใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อเรียงข้อมูลที่เป็นสายอักขระหลายๆตัว

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

int strcmp(const char *s1, const char *s2)
{
    while (*s1 == *s2++)
        if (*s1++ == '\0')
            return (0);
    return (*(unsigned char*)s1 - *(unsigned char*)(s2-1));
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[] = "abcdef";
    char s2[] = "abcdeF";
    int ret;

    ret = strcmp(s1,s2);
```

```

    if (ret > 0)
        printf("s1 is greater than s2.\n");
    else if (ret < 0)
        printf("s1 is less than s2.\n");
    else
        printf("s1 and s2 are equal.\n");
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strcpy()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strcpy(char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะคัดลอกข้อมูลแต่ละตัวจากสายอักขระ `s2` แล้วเขียนลงในสายอักขระ `s1` ตามลำดับ `s2` จะต้องเป็นสายอักขระหรืออาร์เรย์ที่มีข้อมูลตัวท้ายเป็น `'\0'`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strcpy(char *s1, const char *s2)
{
    char *s = s1;
    for ( ; (*s1 = *s2) != '\0'; ++s1, ++s2);
    return (s);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char str[20];

    strcpy (str, "Hello ");
    printf ("%s\n", str);

    strcpy (str+6, "World!");
    printf ("%s\n", str);
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strcspn()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
size_t strcspn(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระ `s2` กับ `s1` โดยเริ่มตรวจสอบอักขระตัวแรกของ `s2` ว่ามีตัวอักขระแบบนี้ใน `s1` หรือไม่ ถ้ามีก็ให้ค่าที่เท่ากับตำแหน่งของตัวอักขระนั้นใน `s1` ถ้าไม่มีก็เปรียบเทียบตัวอักขระตัวที่สองของ `s2` ต่อไปตามวิธีการ ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบหรือได้เปรียบเทียบตัวอักขระใน `s2` ครบทุกตัวแล้ว ถ้าสายอักขระทั้งสองไม่มีตัวอักขระใดๆที่เหมือนกัน ค่าที่ได้จะเท่ากับความยาวของสายอักขระ `s1`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

size_t strcspn (const char *s1, const char *s2)
{
    const char *p, *spanp;
    char c, sc;

    for (p = s1; ; ) {
        c = *p++;
        spanp = s2;
        do {
            if ((sc = *spanp++) == c)
                return (p - 1 - s1);
        } while (sc != 0);
    }
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[] = "!$@C#!&*";
    char s2[] = "ABCD";
    char s3[] = "X";
    int pos;

    pos = strcspn(s1, s2);
    if (pos < strlen(s1))
        printf("Character where s1 and s2 intersect is %c.\n",
            s1[pos]);
    else
```

```

        printf("No character where s1 and s2 intersect.\n");

    pos = strchr(s1, s3);
    if (pos < strlen(s1))
        printf("Character where s1 and s3 intersect is %c\n",
            s1[pos]);
    else
        printf("No character where s1 and s3 intersect.\n");
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strlen()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
size_t  strlen(const char *str);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการหาความยาวของสายอักขระ ซึ่งก็คือการนับตัวอักขระที่มีอยู่จากตัวแรกไปเรื่อยๆ เมื่อพบตัวอักขระใดที่มีค่าเท่ากับศูนย์ก็จะหยุดนับและจำนวนของตัวอักขระที่นับได้ (ไม่นับตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์) จะเป็นความยาวของสายอักขระ `str` ในขณะนั้น

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

size_t  strlen(const char *str)
{
    register const char *s;
    for (s = str; *s; ++s);
    return( (size_t)(s - str) );
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char  s1[]    = "12345";
    char  s2[20]  = "12345";
    char  s3[10]  = {'1', '2', '3', '4', '5'};
    char  *s4     = "12345";
    char  *s5     = "12345\0";

    printf("strlen(s1) = %2d\n",  strlen(s1));
    printf("strlen(s2) = %2d\n",  strlen(s2));
    printf("strlen(s3) = %2d\n",  strlen(s3));
    printf("strlen(s4) = %2d\n",  strlen(s4));
    printf("strlen(s5) = %2d\n\n", strlen(s5));
}

```

```

printf("sizeof(s1) = %2d\n", sizeof(s1));
printf("sizeof(s2) = %2d\n", sizeof(s2));
printf("sizeof(s3) = %2d\n", sizeof(s3));
printf("sizeof(s4) = %2d\n", sizeof(s4));
printf("sizeof(s5) = %2d\n\n", sizeof(s5));
return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strncat()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strncat(char *s1, const char *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ทำหน้าที่เหมือนฟังก์ชัน `strcat()` เพียงแต่เราจะกำหนดได้ว่า จะเติมตัวอักขระจาก `s2` ต่อท้าย `s1` อย่างมากที่สุดไม่เกิน `n` ตัว ถ้า `s2` มีความยาวมากกว่า `n` แล้ว ตัวอักขระ `n` ตัวแรกเท่านั้น จาก `s2` จะถูกเขียนต่อท้าย `s1` พารามิเตอร์ `n` จะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strncat(char *s1, const char *s2, size_t n)
{
    if (n != 0) {
        register char *d = s1;
        register const char *s = s2;

        while (*d != 0)
            d++;
        do {
            if ((*d = *s++) == 0)
                break;
            d++;
        } while (--n != 0);
        *d = 0;
    }
    return (s1);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[30] = {0};
    char *s2 = "C Programming";

```

```

char *s3 = "Language";

strncat(s1, s2, strlen(s2));
printf("[%s]\n", s1);
strncat(s1, " ", 1);
printf("[%s]\n", s1);
strncat(s1, s3, strlen(s3));
printf("[%s]\n", s1);
printf("size of string = %d\n", strlen(s1));
return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strncmp()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
int strncmp(const char *s1, const char *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ทำหน้าที่เหมือน `strcmp()` ยกเว้นแต่ ฟังก์ชันจะเปรียบเทียบเฉพาะตัวอักขระจากสายอักขระ `s1` และ `s2` ไม่เกิน `n` ตัว

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

int strncmp (const char *s1, const char *s2, size_t n)
{
    if (n == 0)
        return (0);
    do {
        if (*s1 != *s2++)
            return ( *(unsigned char *)s1 -
                      *(unsigned char *)s2 );
        if (*s1++ == 0)
            break;
    } while (--n != 0);
    return (0);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[30] = "aabecdccdedacdbebeaaacddbbebea";
    char *s2 = "bebea";
    int i, found = 0,
        len1 = strlen(s1),
        len2 = strlen(s2),

```

```

        len = len1 - len2;

    for (i=0; i < len; ++i)
        if (!strncmp(s1+i, s2, len2)) {
            printf("substring found at position %d\n", i);
            found++;
        }

    if (!found)
        printf("substring not found!\n");
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strncpy()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strncpy(char *s1, const char *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ ทำหน้าที่เหมือน `strcpy()` ยกเว้นแต่ฟังก์ชันจะทำการคัดลอกเฉพาะตัวอักขระจากสายอักขระ `s2` ไปยัง `s1` ไม่เกิน `n` ตัว

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strncpy(char *s1, const char *s2, size_t n)
{
    if (n != 0) {
        register      char *d = s1;
        register const char *s = s2;

        do {
            if ((*d++ = *s++) == 0) {
                /* NULL pad the remaining n-1 bytes */
                while (--n != 0)
                    *d++ = 0;
                break;
            }
        } while (--n != 0);
    }
    return (s1);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{

```



```

char s1[31];
char *s2 = "*****";
int i, len = sizeof(s1)-1;

for (i=0; i < len; i+=6)
    strncpy(s1+i, s2, 6);
printf("%s\n", s1);

for (i=0; i < len; i+=5)
    strncpy(s1+i, s2, 6);
printf("%s\n", s1);
return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strpbrk()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strpbrk(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะให้ค่าที่อยู่ของตัวอักขระใน s1 ตัวแรกสุดที่ตรงกับตัวอักขระใดๆใน s2 ถ้าไม่พบว่าทั้งสองสายอักขระมีตัวอักขระใดๆเลยที่เหมือนกันก็จะให้พอยน์เตอร์เท่ากับศูนย์เป็นค่ากลับคืน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strpbrk(const char *s1, const char *s2)
{
    register const char *scanp;
    register int c, sc;

    while ((c = *s1++) != 0) {
        for (scanp = s2; (sc = *scanp++) != 0; )
            if (sc == c)
                return ((char *) (s1 - 1));
    }
    return (NULL);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s1[] = "abcde";
    char s2[] = "%^: !b$c%&a*()c#@d";
    char *p;
    int i, len = strlen(s1);

```

```

for(i=0; i < len; i++)
    if ((p=strpbrk(s1+i,s2))!=NULL)
        printf("%s\n", p);
    else
        printf("Not found\n");
return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strchr()`
<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strrchr(const char *p, char ch);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาตัวอักขระของสายอักขระ `p` ที่มีค่าเท่ากับ `ch` โดยเริ่มค้นหาจากข้างหลังไปยังข้างหน้าของสายอักขระเมื่อพบตัวอักขระที่มีค่าตามที่ต้องการ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวอักขระตัวนั้นเป็นค่ากลับคืน ถ้าไม่พบตัวอักขระใดๆที่มีค่าเท่ากับค่าของพารามิเตอร์ `ch` ก็จะได้พอยน์เตอร์ศูนย์เป็นค่ากลับคืน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strrchr(const char *p, char ch)
{
    register char *s = NULL;

    for ( ; ; ++p) {
        if (*p == ch)
            s = (char *)p;
        if (!*p)
            return(s);
    }
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char s[] = "LrrrRrrRrrr";
    char *p;

    if ((p=strrchr(s,'R')) != NULL)

```

```

        printf("%s\n", p);

        if ((p=strrchr(s,'L')) != NULL)
            printf("%s\n", p);
        return 0;
    }

```

ฟังก์ชัน `strspn()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
size_t strspn(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระสองสาย เริ่มต้นจากตัวอักขระตัวแรก แล้วเปรียบเทียบไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสิ้นสุดสายอักขระ แต่ทันทีที่พบว่าตัวอักขระในตำแหน่งเดียวกันจากทั้งสองสายอักขระมีค่าไม่เท่ากัน ฟังก์ชันก็จะจบการทำงานและให้ค่าที่เท่ากับจำนวนของตัวอักขระที่เหมือนกันตั้งแต่เริ่มต้น ถ้าค่าที่ได้มีเท่ากับศูนย์ หมายความว่าตัวอักขระตัวแรกสุดจากสายอักขระทั้งสองไม่เหมือนกัน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

size_t strspn(const char *s1, const char *s2)
{
    register const char *p = s1, *spanp;
    register char c, sc;

cont:
    c = *p++;
    for (spanp = s2; (sc = *spanp++) != 0;)
        if (sc == c)
            goto cont;
    return (p - 1 - s1);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char *s1 = "c:\program\win31";
    char *s2 = "c:\program\msdos";
    int pos;

    pos = strspn (s1, s2);

```

```

        printf("%s\n %s\n", s1+pos, s2+pos);
        return 0;
    }

```

ฟังก์ชัน `strstr()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strstr(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาข้อความของสายอักขระ `s2` ว่ามีอยู่ใน `s1` หรือไม่ ถ้ามีฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความที่ใน `s1` ที่ตรงกับ `s2` ถ้าไม่มีข้อความส่วนใดของ `s1` ที่เหมือนกับ `s2` ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strstr(const char *s1, const char *s2)
{
    register char c, sc;
    size_t len;

    if ((c = *find++) != 0) {
        len = strlen(s2);
        do {
            do {
                if ((sc = *s1++) == 0)
                    return (NULL);
            } while (sc != c);
        } while (strncmp(s1, s2, len) != 0);
        s1--;
    }
    return ((char *)s1);
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char *s1 = "abdcacdcaacddabcbda";
    char *s2 = "aacd";
    char *p;

    p = strstr (s1, s2);

```

```

    p = strncpy (s1, p, 8);
    printf("%s\n", p);
    p[8] = '\0';
    printf("%s\n", p);
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strtok()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strtok(char *s, const char *delim);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันจะค้นหาสายอักขระที่ถูกลบ แยกโดยตัว คัด ฆระต้ ใต้ หนึ่ ี่ กหนดโดยพารามิเตอร์ `delim` เมื่อค้นพบตัวอักขระซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแบ่งแยก ฟังก์ชันก็จะเปลี่ยนค่าของตัวอักขระตัวนี้ให้เป็นศูนย์ และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของสายอักขระ ตัวอย่างเช่น พารามิเตอร์ `s` มีค่าเท่ากับ

```
"aaa:bbb:ccc"
```

และพารามิเตอร์ `delim` มีค่าเท่ากับ `":"` ฟังก์ชันจะเปลี่ยนสายอักขระเป็น

```
"aaa\0bbb:ccc"
```

และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวอักขระ 'a' ตัวแรก สำหรับการเรียกฟังก์ชันในครั้งต่อไป ถ้าพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ ฟังก์ชันก็จะเริ่มหาตัวอักขระแบ่งแยกในตำแหน่งถัดจากที่หาในคราวที่แล้ว คือ '\0' และเมื่อฟังก์ชันพบตัวอักขระ ':' อีกครั้งก็จะเปลี่ยนสายอักขระ `s` ให้เป็น

```
"aaa\0bbb\0ccc"
```

และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวอักขระ 'b' ตัวแรก จากตัวอย่างถ้าฟังก์ชันไม่พบตัวอักขระแบ่งแยก ':' ก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อความส่วนที่เหลือทั้งหมด สำหรับการเรียกใช้ ฟังก์ชันครั้งต่อไปที่ยังคงมีพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์และถ้าฟังก์ชันค้นหาตัวอักขระมาถึงท้ายสุดของสายอักขระ `s` ก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน โปรดสังเกตว่า การเรียกฟังก์ชันในครั้งใด ๆ ที่มีพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ เราจะต้องแน่ใจว่า หน่วยความจำของสายอักขระ `s` จะต้องมีอยู่และไม่ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยขั้นตอนการทำงานอื่นๆ

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```

#include <string.h>

char *strtok(char *s, const char *delim)
{
    register char *spanp;
    int c, sc;
    char *tok;
    static char *last;

    if (s == NULL && (s = last) == NULL)
        return (NULL);
cont:
    c = *s++;
    for (spanp = (char *)delim; (sc = *spanp++) != 0;) {
        if (c == sc)
            goto cont;
    }

    if (c == 0) { /* no non-delimiter characters */
        last = NULL;
        return (NULL);
    }
    tok = s - 1;

    for (;;) {
        c = *s++;
        spanp = (char *)delim;
        do {
            if ((sc = *spanp++) == c) {
                if (c == 0)
                    s = NULL;
                else
                    s[-1] = 0;
                last = s;
                return (tok);
            }
        } while (sc != 0);
    }
    /* NOT REACHED */
}

```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```

#include <string.h>
#include <stdio.h>

int main()
{
    char *s = "aaa:bbb:ccc:ddd";
    char delimiter[] = ":";
    char *p;

    p = strtok(s, delimiter);
    printf("%s\n", p);

    while (p = strtok(NULL, delimiter))
        printf("%s\n", p);
    return 0;
}

```

ฟังก์ชัน `strdup()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strdup(const char *str);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันจะทำสำเนาของสายอักขระที่เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชันและให้พอยน์เตอร์ที่ไปยังที่อยู่ของสายอักขระใหม่นี้ ถ้าไม่สำเร็จค่าที่ได้จะเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <stdlib.h>
#include <string.h>

char *strdup(const char *str)
{
    size_t len;
    char *copy;

    len = strlen(str) + 1;
    if (!(copy = malloc(len)))
        return((char *)NULL);
    memcpy(copy, str, len);
    return(copy);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
    char *src = "Hello World!";
    char *new_str;

    new_str = strdup(src);
    printf("%s\n", new_str);
    free(new_str);
    return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `bzero()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
void bzero (void *b, size_t length);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ใช้สำหรับการกำหนดค่าของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์ หรือสายอักขระให้มีค่าเป็นศูนย์ ขึ้นอยู่กับความยาวที่กำหนดโดยพารามิเตอร์ `length`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
void bzero (void *b, size_t length)
{
    register char *p;
    for (p = (char *)b; length--; *p++ = '\0') ;
}
```

ฟังก์ชัน `bcmp()`

<string.h>

■ รูปแบบ

```
int bcmp(const void *b1, const void *b2, size_t n)
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ เปรียบเทียบไบต์แต่ละตัว จำนวน `n` ตัว (มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์) จากบล็อกหน่วยความจำสองแห่ง ซึ่งที่อยู่ของบล็อกหน่วยความจำแต่ละแห่งจะถูกกำหนดโดยพอยน์เตอร์อเนกประสงค์ `b1` และ `b2` ตามลำดับ ฟังก์ชันจะคืนค่าที่เป็นข้อมูลแบบ `int` ซึ่งจะเท่ากับจำนวนของไบต์จากสองบริเวณที่แตกต่างกันแต่จะมีค่าไม่เกิน `n` ถ้าค่ากลับคืนมีค่าเท่ากับศูนย์ หมายความว่าบริเวณหน่วยความจำทั้งสองแห่งมีข้อมูล `n` ไบต์แรกเหมือนกันทั้งหมด

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

int bcmp(const void *b1, const void *b2, size_t n)
{
    char *p1, *p2;
```



```
    if (!n)
        return(0);
    p1 = (char *)b1;
    p2 = (char *)b2;

    do {
        if (*p1++ != *p2++)
            break;
    } while (--n);
    return(n);
}
```

แบบฝึกหัดท้ายบท

1. กำหนดให้ a และ p เป็นอาร์เรย์ และพอยน์เตอร์ตามลำดับ ซึ่งนิยามไว้ดังนี้

```
int a[] = {1, -4, 4, 3, 10, 25, 19, 0, 2};
int *p = &a[3];
```

จงหาค่าของนิพจน์ต่อไปนี้

- 1) $*(p+2)$
- 2) $p[-2]$
- 3) $*(&a[0] - p)$
- 4) $a[*p + 1]$
- 5) $*(a+a[0])$

2. นิพจน์ใดต่อไปนี้หมายถึง $a[i][j]$

- 1) $*(a[i] + j)$
- 2) $(*(a+i))[j]$
- 3) $**(&a[i+j])$
- 4) $**(&a+i) + j$
- 5) $*((*(a+i)) + j)$
- 6) $*(&a[0][0] + i + j)$

3. จงอธิบายความแตกต่างระหว่าง

```
char s[255];
```

และ

```
char *s;
```

4. ถ้ากำหนดให้อาร์เรย์ a แบบ double เก็บค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวของโพลีโนเมียล $p(x)$

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0 = \sum_{i=0}^n a[i] \cdot x^i$$

$$= (((\dots((a_n \cdot x + a_{n-1}) \cdot x + a_{n-2}) \cdot x + \dots))) \cdot x + a_0$$

จงเขียนฟังก์ชันที่ใช้ในการคำนวณค่าของโพลีโนเมียลในตำแหน่งของ x เมื่อกำหนดให้ x เป็นพารามิเตอร์หนึ่งของฟังก์ชันนี้

```
double PolyEvaluate(double a[], unsigned n, double x);
```

5. จงเขียนฟังก์ชันที่ใช้ในการบวกหรือลบโพลีโนเมียลที่เก็บอยู่ในอาร์เรย์ ซึ่งมีรูปแบบดังต่อไปนี้

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0$$

$$q(x) = b_n x^n + b_{n-1} x^{n-1} + b_{n-2} x^{n-2} + \dots + b_1 x + b_0$$

โดยที่ p และ q เป็นโพลีโนเมียลของดีกรีเท่ากับ n ซึ่ง n เป็นจำนวนเต็มบวกหรือศูนย์เท่านั้น สำหรับการเก็บค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวของโพลีโนเมียลลงในอาร์เรย์ เราจะใช้รูปแบบต่อไปนี้

```
#define MAX_DEGREE 20
typedef double Polynomial[MAX_DEGREE];
```

ดังนั้น n จะมีค่าเท่ากับ 20 และฟังก์ชันที่ใช้ในการบวกหรือลบโพลีโนเมียล p และ q ควรจะมีรูปแบบดังนี้

```
void PolyAdd( Polynomial p, Polynomial q,
             Polynomial sum);
void PolySub( Polynomial p, Polynomial q,
             Polynomial diff);
```

6. จงเขียนโปรแกรมที่ใช้ฟังก์ชันต่อไปนี้ในการเรียงข้อมูลในอาร์เรย์แบบ int จำนวน n ตัว

```
void shell_sort (int a[], unsigned int n)
{
    unsigned int i, j, x;
    int tmp;

    for (x=n/2; x>0; x = (x==2) ? 1 : x/2.2)
        for (i=x; i < n; i++)
        {
            tmp = a[i];
            for(j = i; j>=x && tmp<a[j-x]; j -=x)
                a[j] = a[j-x];
            a[j] = tmp;
        }
}
```